

22^η Παγκόσμια Έρευνα για τους CEOs
Βασικά ευρήματα για την Κύπρο

Μετάβαση στην ψηφιακή εποχή

Πόσο έτοιμες είναι οι
επιχειρήσεις;

pwc

www.pwc.com.cy/ceosurvey

Τα κύρια σημεία της τοπικής έρευνας

40%

πιστεύουν ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα παρουσιάσει βελτίωση μέσα στους επόμενους 12 μήνες

-23%

σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά

83%

είναι αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων τους τον επόμενο χρόνο

-2%

σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά

83%

είναι αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων τους τα επόμενα 3 χρόνια

-8%

σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά

75%

στοχεύουν στην ενίσχυση της εταιρικής τους ανάπτυξης και κερδοφορίας μέσω της επιχειρησιακής αποτελεσματικότητας

59%

αναμένουν ότι ο αριθμός των απασχολούμενων στην εταιρία τους θα αυξηθεί κατά τους επόμενους 12 μήνες

-4%

σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά

33%

Ελλάδα

-21%

29%

Ηνωμένο Βασίλειο

-23%

οι 2 χώρες που οι CEOs θεωρούν πιο σημαντικές για την ανάπτυξη της εταιρίας τους

σε σύγκριση με την προηγούμενη χρονιά

36%

Είναι πολύ προβληματισμένοι για τη γεωπολιτική αβεβαιότητα

35%

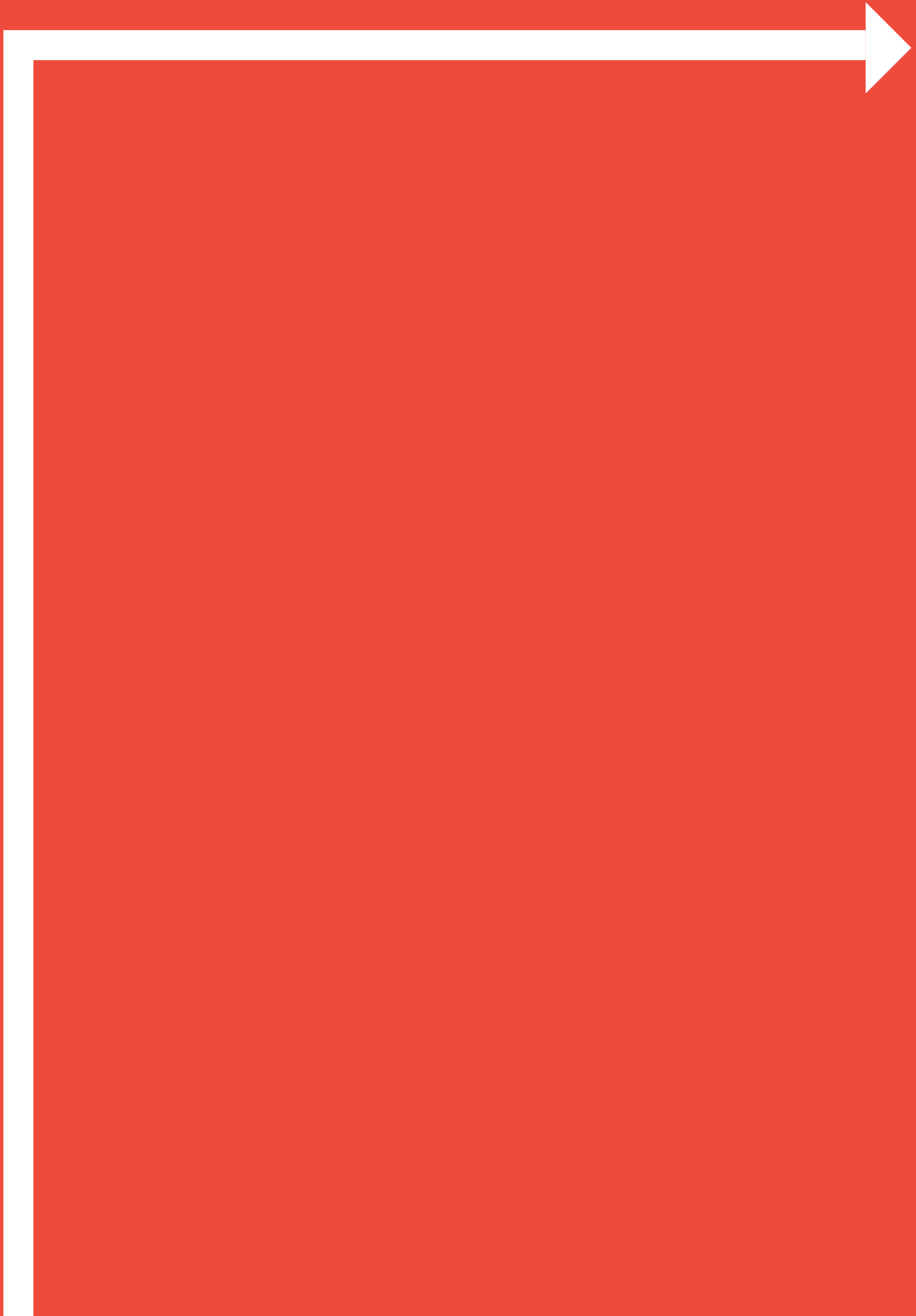
Είναι πολύ προβληματισμένοι για τις κυβερνοαπειλές

80%

Πιστεύουν ότι η τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης θα αλλάξει σημαντικά τον τρόπο διεξαγωγής των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους τα επόμενα 5 έτη

43%

Δεν έχουν αναλάβει προς το παρόν καμία πρωτοβουλία για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

Περιεχόμενα

Λίγα λόγια για την παγκόσμια έρευνα	2
Εισαγωγή	4
Το τοπίο της Κύπρου	5
Τι λένε οι CEOs της Κύπρου;	6
Νέες αγορές	14
Ανησυχίες & απειλές	16
Παγκόσμιες τάσεις	20
Η τεχνολογία πρωτοστατεί!	22
Πόσο σημαντικό είναι το ανθρώπινο δυναμικό;	30
Τεχνητή νοημοσύνη	34
Αδράζοντας τις ευκαιρίες στην ψηφιακή εποχή	38
Συμπεράσματα από τον CEO της PwC Κύπρου, Ευγένιο Χρ Ευγενίου	

Σημειώσεις:

Το άθροισμα κάποιων στοιχείων πιθανόν να μην ισούται με 100% λόγω της στρογγυλοποίησης των ποσοστών και του αποκλεισμού των απαντήσεων «δεν γνωρίζω / δεν απαντώ».

Η ομάδα της Ευρωζώνης περιλαμβάνει την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Γαλλία, τη Γερμανία, την Ελλάδα, την Ιρλανδία, την Ισπανία, την Ιταλία, την Κύπρο, το Λουξεμβούργο, την Ολλανδία, την Πορτογαλία, τη Σλοβενία και τη Φινλανδία.

Λίγα λόγια για την παγκόσμια έρευνα

Η 22η Ετήσια Παγκόσμια Έρευνα της PwC για τους CEOs, με τίτλο «CEOs' curbed confidence spells caution» ολοκληρώθηκε και φέτος με τη συμμετοχή 1.378 CEOs, από 90 χώρες. Οι συνεντεύξεις για την έρευνα πραγματοποιούνται κυρίως ηλεκτρονικά και μετά ακολουθούν οι τηλεφωνικές προσωπικές συνεντεύξεις. Όλη η διαδικασία γίνεται με απόλυτη εχεμύθεια. Η έρευνα, που παρουσιάζεται κάθε χρόνο στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ στο Νταβός της Ελβετίας, εξετάζει τις απόψεις των CEOs για την οικονομία, την τεχνολογία, την παγκοσμιοποίηση και άλλα θέματα που επηρεάζουν τη στρατηγική σκέψη τους. Επιπρόσθετα, η έρευνα αναφέρεται εκτενώς και στον τρόπο που οι εταιρίες αντιμετωπίζουν τις ευκαιρίες, τις προκλήσεις και τις απειλές συγκρίνοντας τις απόψεις των CEOs από διάφορες γεωγραφικές περιοχές.

Η φετινή χρονιά αποτελεί σταθμό για την παγκόσμια έρευνά μας, η οποία διεξάγεται από το 1997, καθώς φέτος επιχειρεί να κάνει μια σύντομη ανασκόπηση στο παρελθόν κοιτώντας παράλληλα και προς το μέλλον. Το εύρημα είναι ότι, λαμβάνοντας υπόψη τις απαντήσεις των CEOs κατά την τελευταία δεκαετία, οι προσδοκίες των ηγετικών στελεχών για τα έσοδα των εταιρειών τους σχετίζονται με την πραγματική ανάπτυξη της οικονομίας. Εν συντομία η εμπιστοσύνη των CEOs αποτελεί ισχυρό δείκτη για την κατεύθυνση της παγκόσμιας οικονομίας.

Φέτος παρατηρούμε μια ανατροπή στην παγκόσμια έρευνα καθώς, σχεδόν το 30% των επιχειρηματικών ηγετών πιστεύει ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα σημειώσει ύφεση στους επόμενους 12 μήνες. Το ποσοστό αυτό είναι περίπου εξαπλάσιο από το περσινό 5%, αντιστακώντας μια άνευ προηγουμένου άνοδο της αισιοδοξίας. Η πτώση της αισιοδοξίας των CEOs έχει παράλληλα επηρεάσει και τους σχεδιασμούς ανάπτυξης εκτός των συνόρων της χώρας τους, ενώ χαρακτηριστικό είναι ότι έχουν στρέψει την προσοχή τους στην αντιμετώπιση της ανόδου του λαϊκισμού στις αγορές όπου δραστηριοποιούνται. Οι εμπορικές συγκρούσεις, η αβεβαιότητα σε θέματα πολιτικής και ο προστατευτισμός, κατατάσσονται στις μεγαλύτερες απειλές.

Παράλληλα οι CEOs συνεχίζουν να αντιμετωπίζουν θέματα που αφορούν στις δυνατότητες διαχείρισης των δεδομένων, με αποτέλεσμα να υπάρχει ένα σημαντικό κενό στην πληροφόρηση. Και όλα αυτά συμβαίνουν σε μια εποχή που έχει σηματοδοτηθεί από την τεχνητή νοημοσύνη, η οποία σύμφωνα με τις προβλέψεις του 85% των CEOs θα αλλάξει δραματικά την επιχείρησή τους στα επόμενα πέντε χρόνια, με τα δύο σχεδόν τρίτα των ερωτηθέντων να θεωρούν ότι θα έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο ακόμη και από το διαδίκτυο.

Ας έρθουμε όμως τώρα στην Κύπρο για να δούμε από κοντά κατά πόσο ταυτίζονται οι απόψεις των CEOs στη χώρα μας με αυτές στην Ευρωζώνη και παγκόσμια.

Εισαγωγή

Από τη μελέτη της έρευνας για τους CEOs προέκυψαν 3 βασικά σημεία τα οποία θα δούμε αναλυτικά πιο κάτω:

1. Άλμα προς την αντίθετη κατεύθυνση

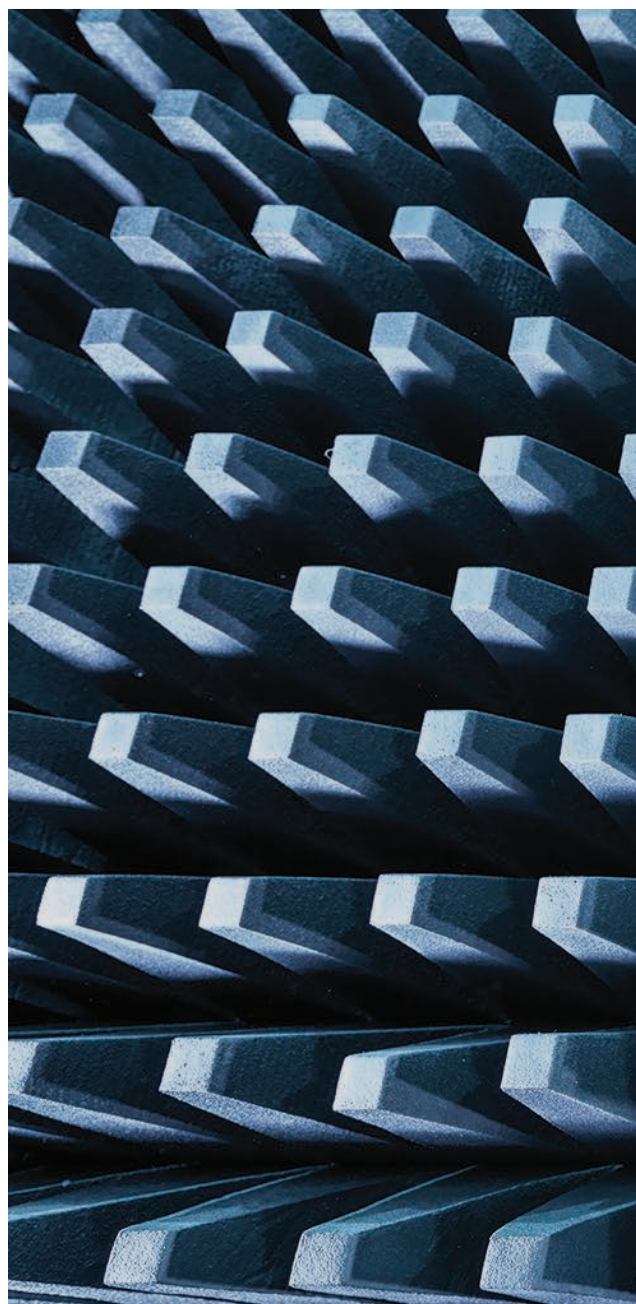
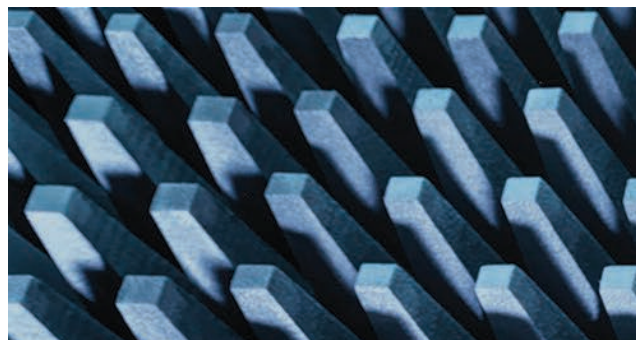
Είναι αξιοσημείωτο ότι το περασμένο έτος σημειώθηκε ρεκόρ αισιοδοξίας σχετικά με τις προοπτικές της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης το 2018, όμως φέτος είμαστε μάρτυρες σε ένα άλμα προς την αντίθετη κατεύθυνση, την απαισιοδοξία.

2. Ανησυχίες & προκλήσεις

Μέσα από την έρευνα διαφαίνεται ότι το θέμα της γεωπολιτικής αβεβαιότητας, το μέλλον της ευρωζώνης και η αβέβαιη οικονομική ανάπτυξη καθώς και οι κυβερνοαπειλές και ο ρυθμός μεταβολής της τεχνολογίας απασχολούν ιδιαίτερα τους CEOs στην Κύπρο.

3. Η έλλειψη ταλέντων & πληροφοριών προβληματίζει

Οι CEOs έχουν επικεντρωθεί στο να αναπτύξουν τις δικές τους δεξιότητες καθώς υπάρχει έλλειψη ταλέντου. Παρά τα μεγάλα ποσά που επενδύουν, υπάρχει κενό μεταξύ των πληροφοριών που χρειάζονται οι ηγέτες και του τι πληροφορίες τελικά λαμβάνουν.

Το τοπίο της Κύπρου

Η κυπριακή οικονομία, στηριζόμενη πλέον σε μια πιο σταθερή και υγιή δημοσιονομική βάση, καταγράφει συνεχώς θετικά βήματα και έχει εισέλθει σε μια νέα εποχή ανάπτυξης. Σημαντική πρόοδος έχει σημειωθεί στη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος και στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Συνέπεια αυτού είναι ότι οι διεθνείς οίκοι αξιολόγησης έχουν επαναφέρει την κυπριακή οικονομία στην επενδυτική βαθμίδα, ενώ αξιοσημείωτο και ενδεικτικό της προόδου που έχει επιτευχθεί, είναι το γεγονός πως η Κύπρος χαρακτηρίστηκε ως μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες οικονομίες της ζώνης του ευρώ.

Παρά όμως το θετικό κλίμα που επικρατεί, η χώρα εξακολουθεί να βρίσκεται αντιμέτωπη με μεγάλες και σύνθετες γεωπολιτικές και οικονομικές προκλήσεις, που έχουν ως αποτέλεσμα την αστάθεια των υφιστάμενων επιχειρηματικών μοντέλων επηρεάζοντας αρνητικά την ανταγωνιστικότητα και την οικονομική ανάπτυξη. Σύμφωνα με την έρευνά μας, οι CEOs ανησυχούν μεταξύ άλλων για τη γεωπολιτική αβεβαιότητα, το μέλλον της ευρωζώνης και την αβέβαιη οικονομική ανάπτυξη.

Αυτό που είναι ξεκάθαρο, μέσα σε αυτό το τοπίο, είναι ότι η Κύπρος χρειάζεται ένα νέο μοντέλο ανάπτυξης που θα ενισχύσει τις προοπτικές της οικονομίας και θα ανταποκρίνεται στις αυριανές ανάγκες των ανθρώπων της. Θα πρέπει να έχουμε ένα ξεκάθαρο σχέδιο δράσης και μια τολμηρή ατζέντα μεταρρυθμίσεων. Στόχοι είναι: η ενθάρρυνση της καινοτομίας, η αύξηση της παραγωγικότητας, η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, η διευκόλυνση του επιχειρείν και η πλήρης προσαρμογή στην ψηφιακή εποχή.

Στην έρευνα της PwC για τους CEOs, συμμετείχαν 91 CEOs από την Κύπρο δίνοντας το δικό τους στίγμα για το πως βλέπουν το μέλλον των επιχειρήσεών τους αλλά και της οικονομίας.

Τι λένε οι CEOs της Κύπρου;

Καταγράφεται αλλαγή σκηνικού για τους CEOs τόσο στην Κύπρο, όσο και στην Ευρωζώνη και σε παγκόσμιο επίπεδο, καθώς εμφανίζονται αισθητά λιγότεροι αισιόδοξοι στην έρευνα, σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά, για την προοπτική της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης.

Πιο συγκεκριμένα στην Κύπρο, το 40% των CEOs εμφανίζονται αισιόδοξοι ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα βελτιωθεί, όταν αυτό το ποσοστό το 2018 ανερχόταν στο 52%. Παρόμοιο είναι το ποσοστό των CEOs, φέτος με 37% και πέρυσι με 40%, που υποστηρίζουν ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα, ενώ εντυπωσιακή άνοδος παρατηρείται στο ποσοστό των CEOs (20%) που θεωρούν ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα σημειώσει ύφεση κατά τους επόμενους 12 μήνες, όταν το ποσοστό αυτό το 2018 μόλις που άγγιζε το 6%.

Στο ίδιο πλαίσιο κινούνται και οι CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια, με ποσοστά 40% και 42% αντίστοιχα, που πιστεύουν στην ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Πέρυσι αυτό το ποσοστό ήταν 63% και 57% για τους CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια.

Οι αριθμοί επιβεβαιώνουν ότι υπάρχει μια γενικότερη τάση για όλους τους επιχειρηματικούς ηγέτες, είτε στην Κύπρο, είτε στην Ευρωζώνη, είτε σε παγκόσμιο επίπεδο, μειωμένης αισιοδοξίας για την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας.

Επιπρόσθετα, αίσθηση προκαλεί η αύξηση του ποσοστού των CEOs, που πιστεύουν ότι η ύφεση είναι πολύ κοντά

και μάλιστα όλα αυτά σε ένα χρονικό πλαίσιο σύγκρισης ενός μόλις έτους πριν.

Η αισθητή άνοδος της απαισιοδοξίας δεν μας προκαλεί εντύπωση. Τα περισσότερα οικονομικά μοντέλα έχουν προσαρμόσει τις προβλέψεις τους για το 2019 προς τα κάτω καθώς πολλοί οικονομολόγοι θεωρούν πως η επιβράδυνση της οικονομίας έχει ήδη καθυστερήσει.

Οι διεθνείς εμπορικές διενέξεις και εντάσεις, η πολιτική αναστάτωση και αβεβαιότητα καθώς και τα αυστηρότερα νομισματικά μέτρα και η δημοσιονομική πολιτική συντελούν όλα στο γενικότερο συμπέρασμα ότι: Η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη έχει περιορισμένη προοπτική. Είμαστε παρατηρητές πολλών εξελίξεων ανά το παγκόσμιο καθώς λαϊκιστές πολιτικοί αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη επιρροή στην οικονομική πολιτική.

Οι πολιτικές ηγεσίες βρίσκονται σήμερα ενώπιον σημαντικών προκλήσεων που επηρεάζουν αρνητικά τους ρυθμούς ανταγωνιστικότητας και ανάπτυξης της οικονομίας. Σύμφωνα με την έκθεση του ΔΝΤ, ο κατάλογος των αποσταθεροποιητικών παραγόντων είναι μακρύς.

Υπάρχει μια αισθητή μετατόπιση από τις δομές της παγκόσμιας διακυβέρνησης η οποία διευκόλυνε τις εμπορικές

συνεργασίες σε θέματα εμπορίου, κλιματικής αλλαγής και πυρηνικής ενέργειας. Στο Παγκόσμιο Οικονομικό Φόρουμ αναγνωρίστηκε η νέα τάση η οποία εστιάζει σε μια πιο ανεξάρτητη για το κάθε κράτος πολιτική που θα επιφέρει όμως μεγαλύτερο κατακερματισμό και αβεβαιότητα.

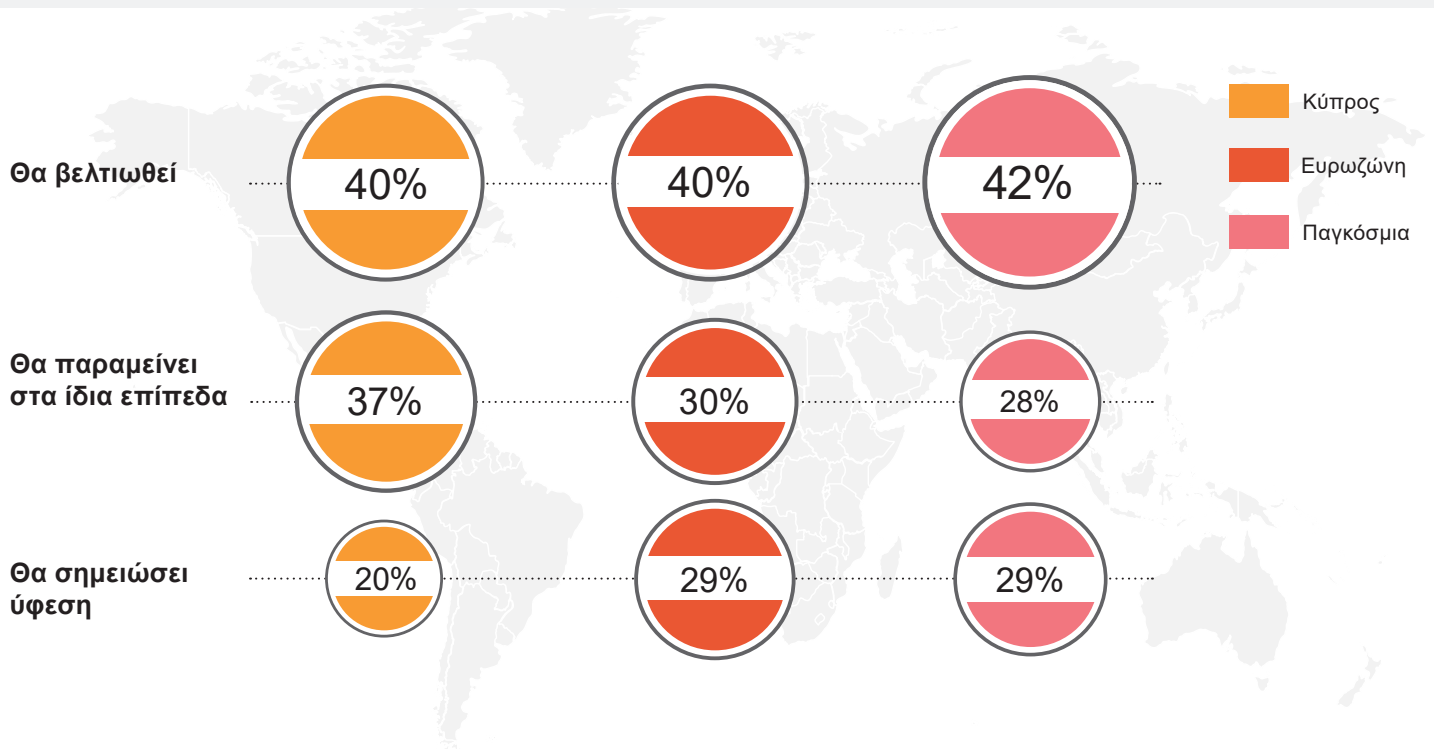
“Το μέλλον της παγκόσμιας οικονομίας, ιδιαίτερα στις αναπτυσσόμενες αγορές (BRICS) φαίνεται μάλλον δυσοίωνο. Ο εμπορικός πόλεμος μεταξύ της Αμερικής και της Κίνας και οι συνέπειες που αυτός μπορεί να έχει στις αγορές, με ανησυχούν ιδιαίτερα καθώς και το Brexit, τα αποτελέσματα του οποίου εξακολουθούν να είναι ασαφή σε όλους μας. Το Brexit είναι πιθανόν να επηρεάσει αρνητικά την Κύπρο. Αυτό που κυριαρχεί ουσιαστικά στην παγκόσμια οικονομία είναι οι εμπορικές εντάσεις.”

Δρ. Ανδρέας Πίττας
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Medochemie Ltd

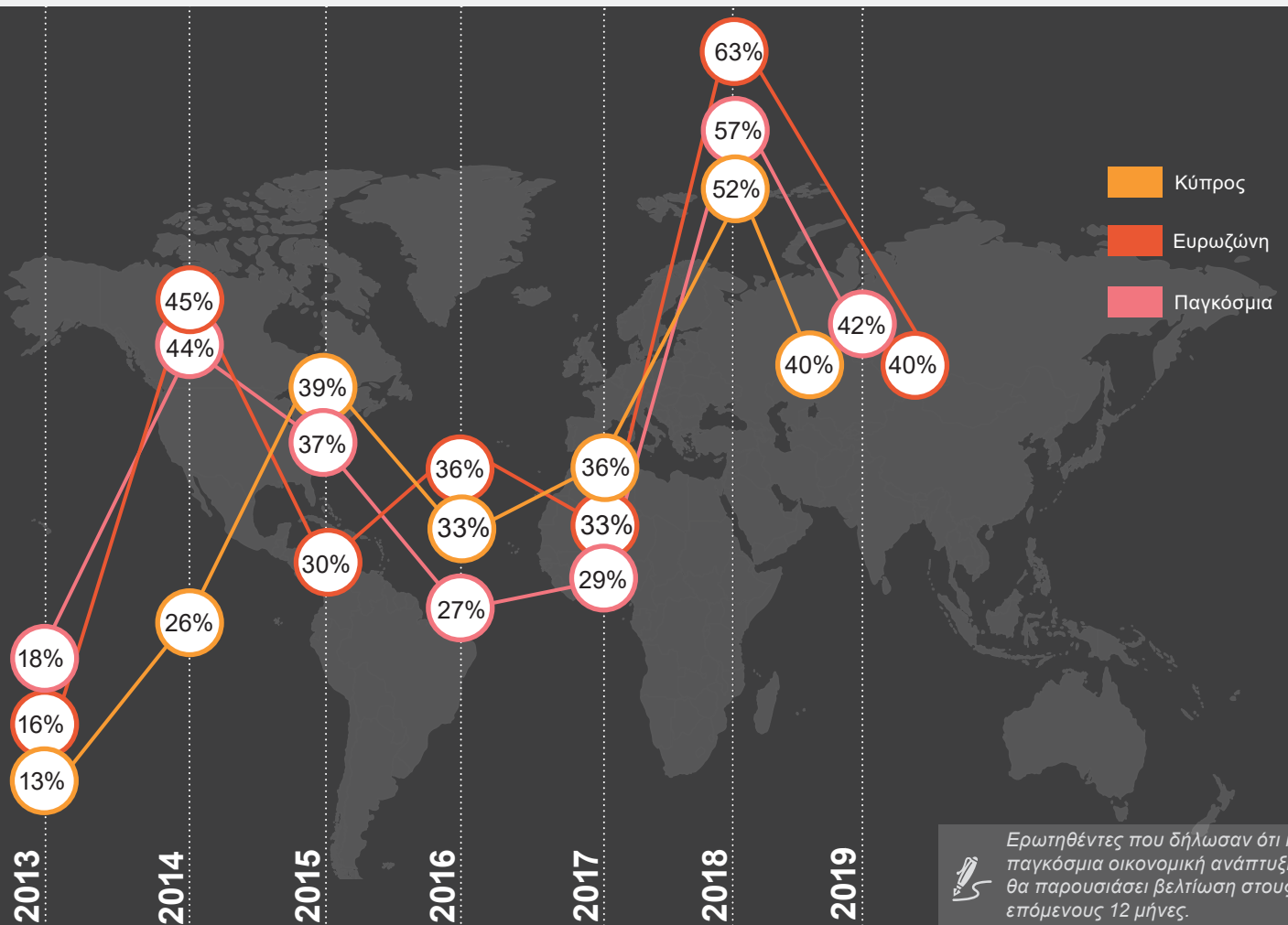
”

Σχεδιάγραμμα 1: Προοπτικές ανάπτυξης της παγκόσμιας οικονομίας

Ε: Πιστεύετε ότι η παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη θα παρουσιάσει βελτίωση, θα παραμείνει στα ίδια επίπεδα ή θα σημειώσει ύφεση μέσα στους επόμενους 12 μήνες;

Σχεδιάγραμμα 2: Αισιοδοξία για την παγκόσμια οικονομική ανάπτυξη στους επόμενους 12 μήνες. Ανάλυση για τα τελευταία 7 χρόνια.

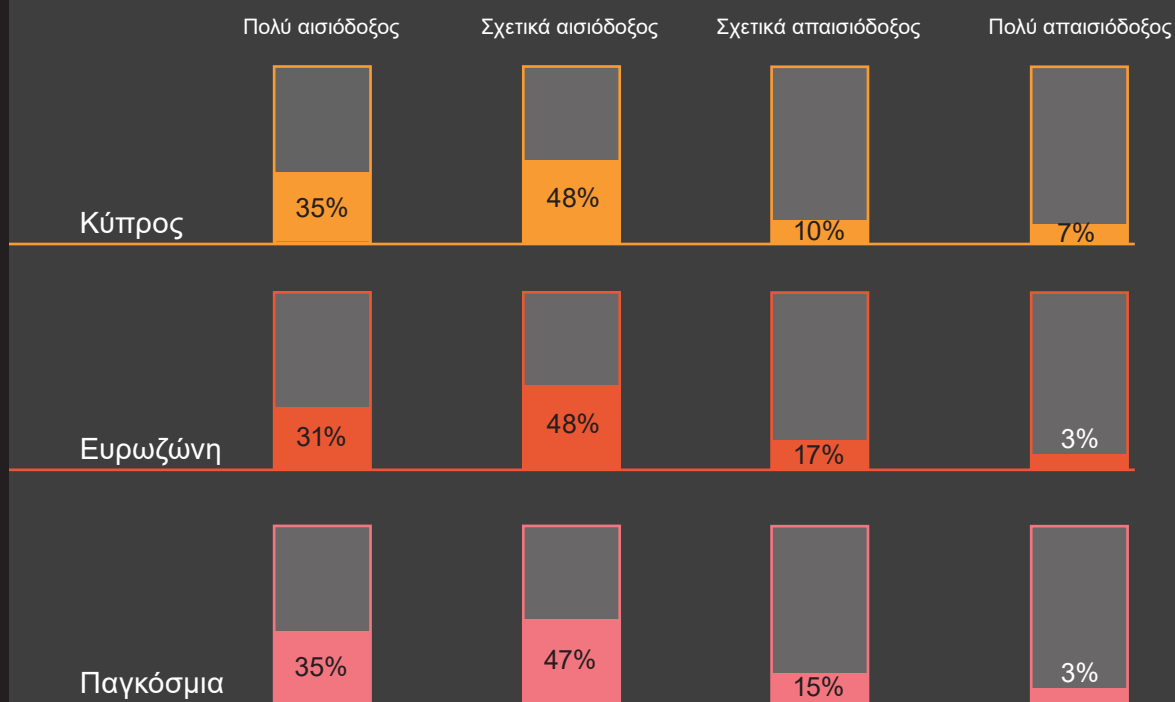
Μέσα σε αυτό το κλίμα λοιπόν, οι CEOs στην Κύπρο, στην Ευρωζώνη και παγκόσμια είναι περισσότερο επιφυλακτικοί από ποτέ για το μέλλον της παγκόσμιας οικονομίας, χωρίς αυτό όμως να τους επηρεάζει στις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους για τους επόμενους 12 μήνες.

83%

των CEOs στην Κύπρο είναι αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων τους τον επόμενο χρόνο.

Σχεδιάγραμμα 3: Προοπτική αύξησης των εσόδων στους επόμενους 12 μήνες

Ε: Πόσο αισιόδοξος είστε για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας σας μέσα στους επόμενους 12 μήνες;

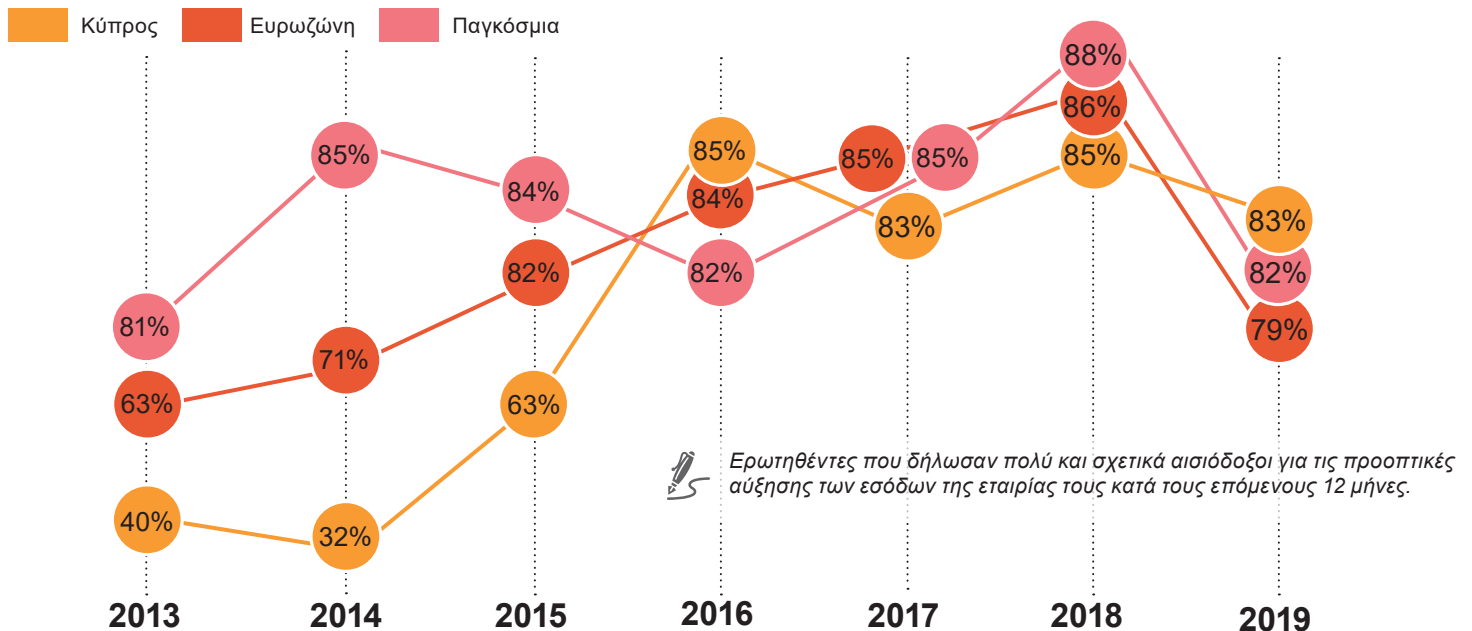
Το 35% λοιπόν των 91 CEOs στην Κύπρο που συμμετείχαν στην έρευνά μας, είναι «πολύ αισιόδοξοι» για τις προοπτικές της δικής τους εταιρείας και για την αύξηση των εσόδων τους στους επόμενους 12 μήνες, ποσοστό αντίστοιχο με του 2018 που ανερχόταν στο 34%. Συνολικά το 83% των CEOs στην Κύπρο, έναντι του 85% αυτών το 2018, (οι «πολύ αισιόδοξοι» και οι

«σχετικά αισιόδοξοι» λογίζονται μαζί) είναι θετικό για την ανάπτυξη των εταιριών τους, όταν το ποσοστό αυτό για τους CEOs στην Ευρωζώνη ανέρχεται στο 79% και για τους CEOs παγκόσμια στο 82%.

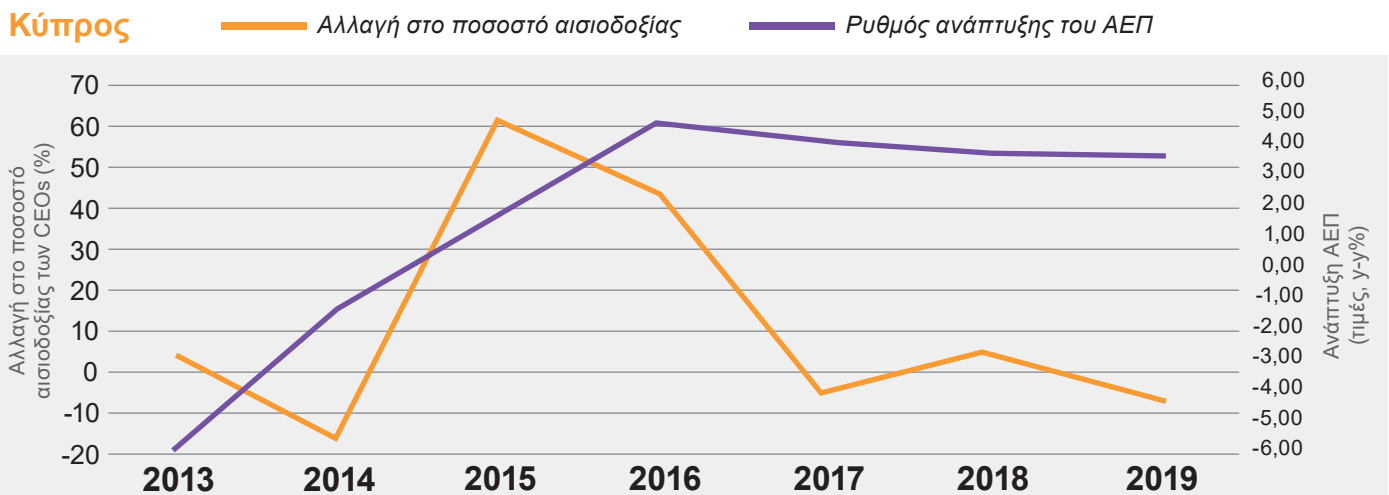
Πόσο έγκυρες είναι τελικά οι προβλέψεις των CEOs; Αξιοσημείωτο εύρημα της φετινής έρευνας είναι το γεγονός ότι οι προβλέψεις των επιχειρηματικών ηγετών

αποδεικνύονται αρκετά ακριβείς όσον αφορά την προοπτική της οικονομίας, για τους επόμενους 12 μήνες. Συγκεκριμένα, φαίνεται να υπάρχει συσχέτιση μεταξύ της αλλαγής στα επίπεδα αισιοδοξίας ως προς τις προοπτικές αύξησης των εσόδων του οργανισμού τους κατά τον επόμενο χρόνο, με την πραγματική οικονομική ανάπτυξη όπως καθορίζεται μέσα από το ΑΕΠ.

Σχεδιάγραμμα 4: Αισιοδοξία για την αύξηση των εσόδων τους επόμενους 12 μήνες. Ανάλυση για τα τελευταία 7 χρόνια.

Σχεδιάγραμμα 5: Αισιοδοξία για την αύξηση των εσόδων τους επόμενους 12 μήνες σε σχέση με το ρυθμό ανάπτυξης του ΑΕΠ. Ανάλυση για τα τελευταία 7 χρόνια.

Η αλλαγή στα επίπεδα αισιοδοξίας των CEOs, υπολογίστηκε λαμβάνοντας ποσοστό των CEOs που δήλωσαν «πολύ» ή «σχετικά» αισιόδοξοι μείον το ποσοστό των ερωτηθέντων που απαντήσαν «πολύ» ή «σχετικά» απαισιόδοξοι στην ερώτηση: «Πόσο αισιόδοξοι είστε για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων του οργανισμού σας τους επόμενους 12 μήνες;»

Πηγές: Τα στοιχεία για το ΑΕΠ προέρχονται από την Κυπριακή Στατιστική Υπηρεσία και η πρόβλεψη για το 2019 από το Υπουργείο Οικονομικών.

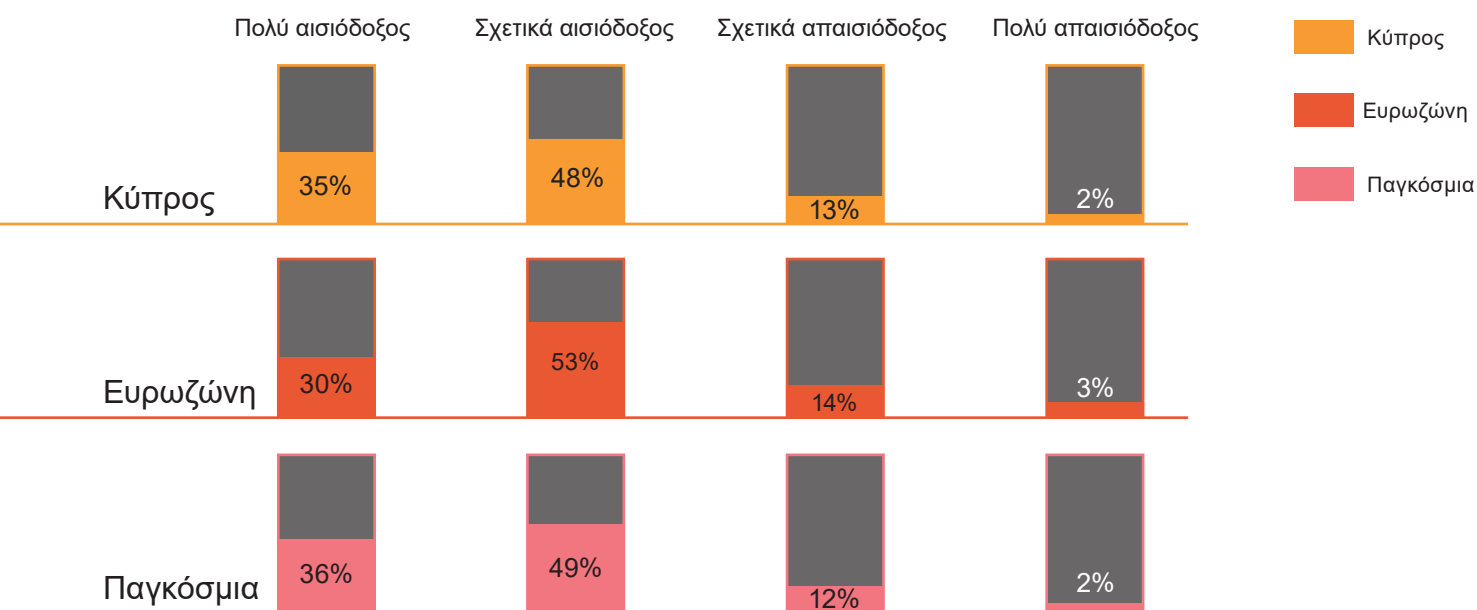
Η μείωση στο ποσοστό αισιοδοξίας παρατηρείται και σε ορίζοντα τριετίας με 83% για τους CEOs στην Κύπρο, όταν αυτό πέρυσι ήταν 91%. Οι CEOs στην Ευρωζώνη καθώς και οι CEOs παγκόσμια χαρακτηρίζονται και αυτοί από σχετική αισιοδοξία και θετικότητα για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων τους σε βάθος τριετίας με τους CEOs της Ευρωζώνης να σημειώνουν ποσοστό 83% και οι CEOs παγκόσμια να σημειώνουν 85%. Αξίζει να αναφερθεί ότι τα ποσοστά είναι ελαφρώς μειωμένα σε σύγκριση με το 2018 όμως και πάλι σκιαγραφούν μια θετική εικόνα για το μέλλον των επιχειρήσεων.

83%

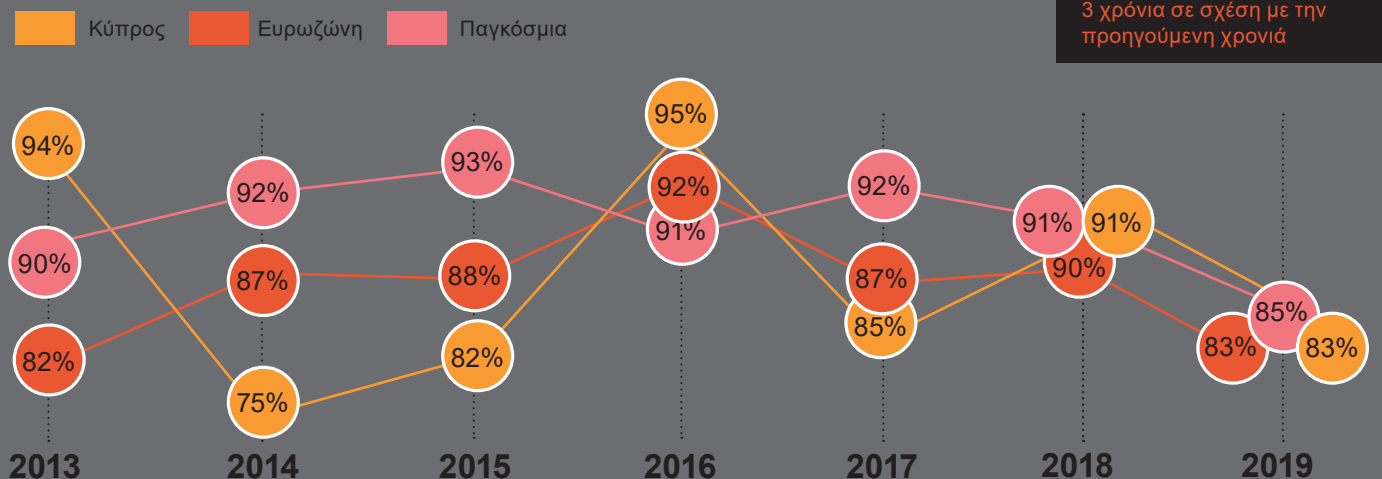
των CEOs στην Κύπρο είναι αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων τους τα επόμενα 3 χρόνια.

Σχεδιάγραμμα 6: Προοπτική αύξησης των εσόδων στα επόμενα 3 χρόνια

Ε: Πόσο αισιόδοξοι είστε για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας σας μέσα στα επόμενα 3 χρόνια;

Σχεδιάγραμμα 7: Αισιοδοξία για την αύξηση των εσόδων στα επόμενα 3 χρόνια. Ανάλυση για τα τελευταία 7 χρόνια.

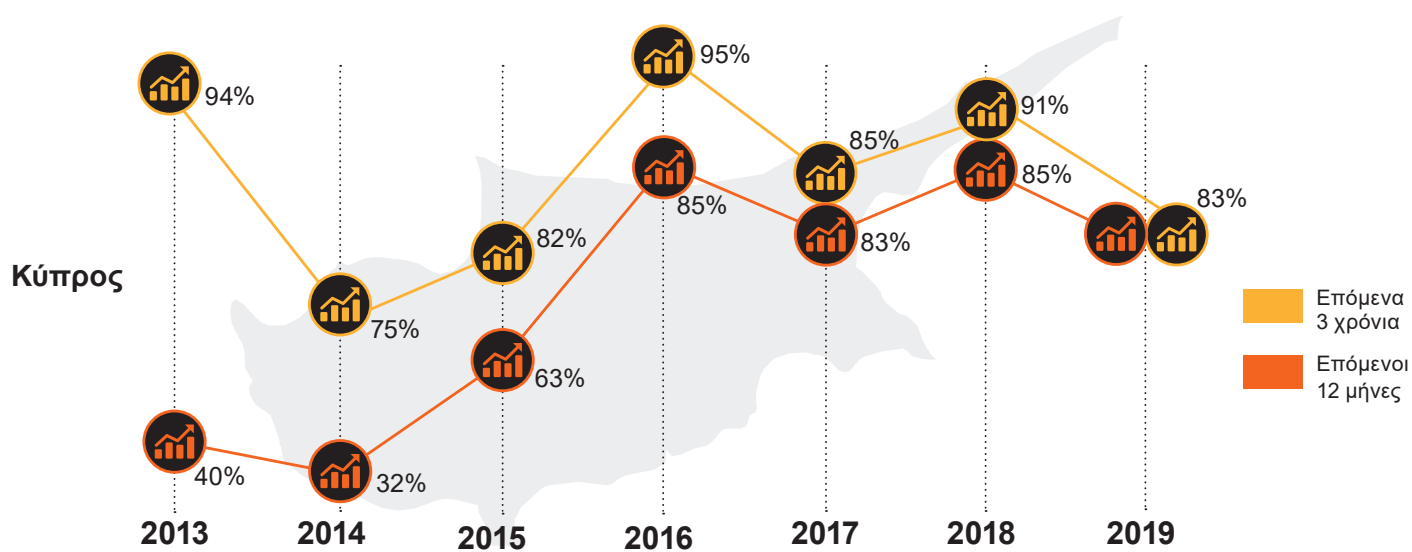
-8%

Μείωση του βαθμού αισιοδοξίας για τα επόμενα 3 χρόνια σε σχέση με την προηγούμενη χρονιά

Ερωτηθέντες που δήλωσαν πολύ και σχετικά αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους τα επόμενα 3 χρόνια.

Σχεδιάγραμμα 8: Βραχυπρόθεσμες και μεσοπρόθεσμες προοπτικές αύξησης των εσόδων.
Ανάλυση για τα τελευταία 7 χρόνια.

 Ερωτηθέντες που δήλωσαν πολύ και σχετικά αισιόδοξοι για τις προοπτικές αύξησης των εσόδων της εταιρίας τους.

Τι σκέπτονται όμως οι CEOs και πως σχεδιάζουν να επιτύχουν μια θετική πορεία για τις επιχειρήσεις τους;

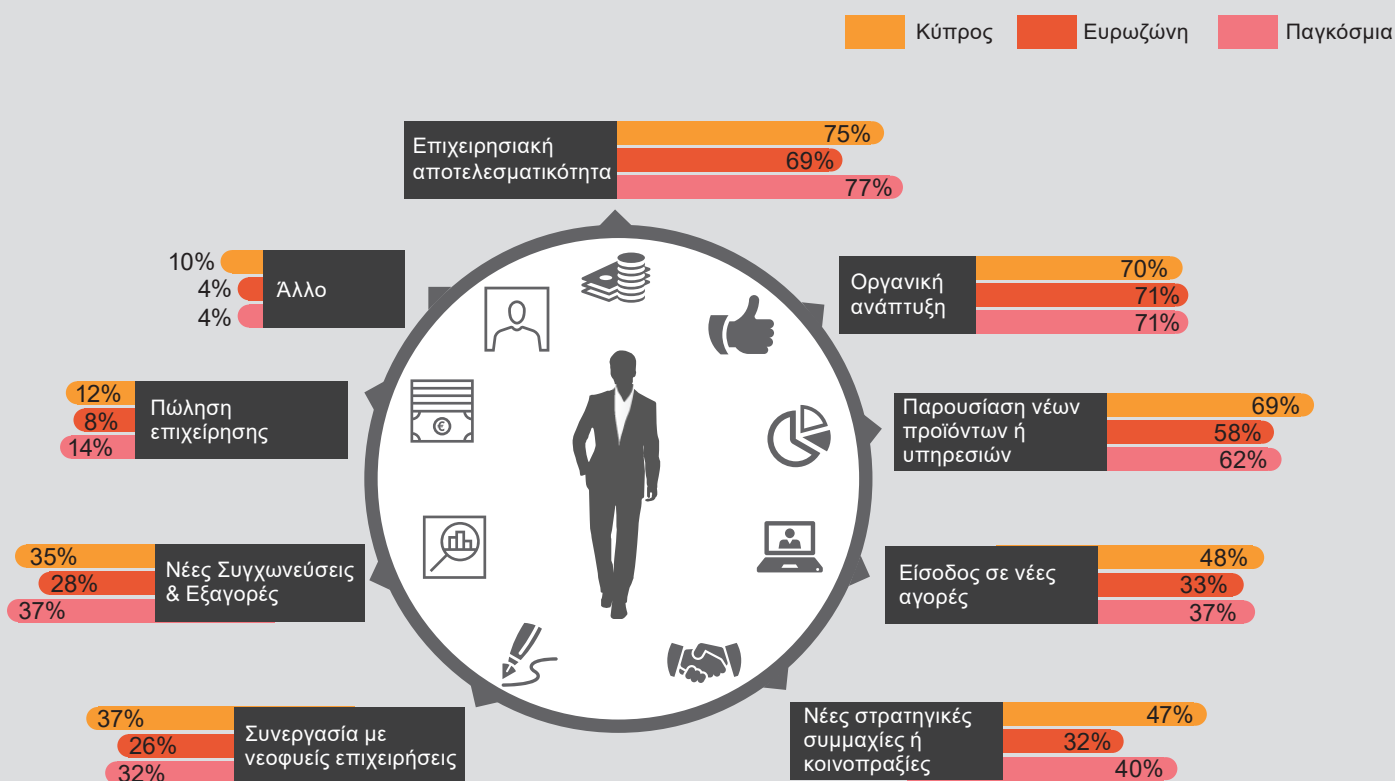
Η επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα, η οργανική ανάπτυξη και η παρουσίαση νέων προϊόντων και υπηρεσιών είναι οι τρεις πρώτες δραστηριότητες που σχεδιάζουν για τους επόμενους 12 μήνες οι CEOs, με στόχο την εταιρική ανάπτυξη και την κερδοφορία.

Η είσοδος σε νέες αγορές και οι στρατηγικές συμμαχίες και συνεργασίες, ακολουθούν στη λίστα των προτεραιοτήτων τους τόσο για τους επιχειρηματικούς ηγέτες στην Κύπρο όσο και για αυτούς στην Ευρωζώνη και παγκόσμια.

Κατά το 2018 οι τρεις πρώτες δραστηριότητες των CEOs ήταν η οργανική ανάπτυξη, η μείωση του κόστους και οι νέες στρατηγικές συμμαχίες.

Σχεδιάγραμμα 9: Δραστηριότητες για εταιρική ανάπτυξη και κερδοφορία

Ε: Ποιες από τις παρακάτω δραστηριότητες σχεδιάζετε για τους επόμενους 12 μήνες με στόχο την εταιρική ανάπτυξη ή κερδοφορία;

Στην ερώτηση που αφορά τον αριθμό των απασχολούμενων στην εταιρία τους και στο αν αυτός αναμένεται να αλλάξει κατά τους επόμενους 12 μήνες, οι CEOs με ποσοστό 59%, αποφαίνονται ότι θα αυξηθεί, ενώ το 34% ισχυρίζεται ότι θα παραμείνει σταθερός και το 6% ότι θα μειωθεί.

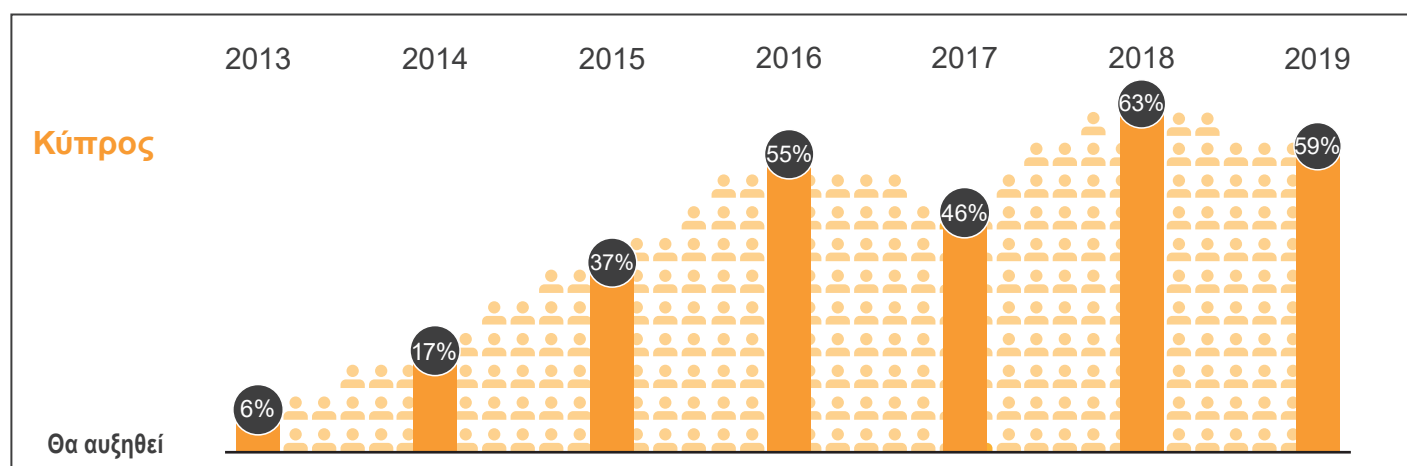
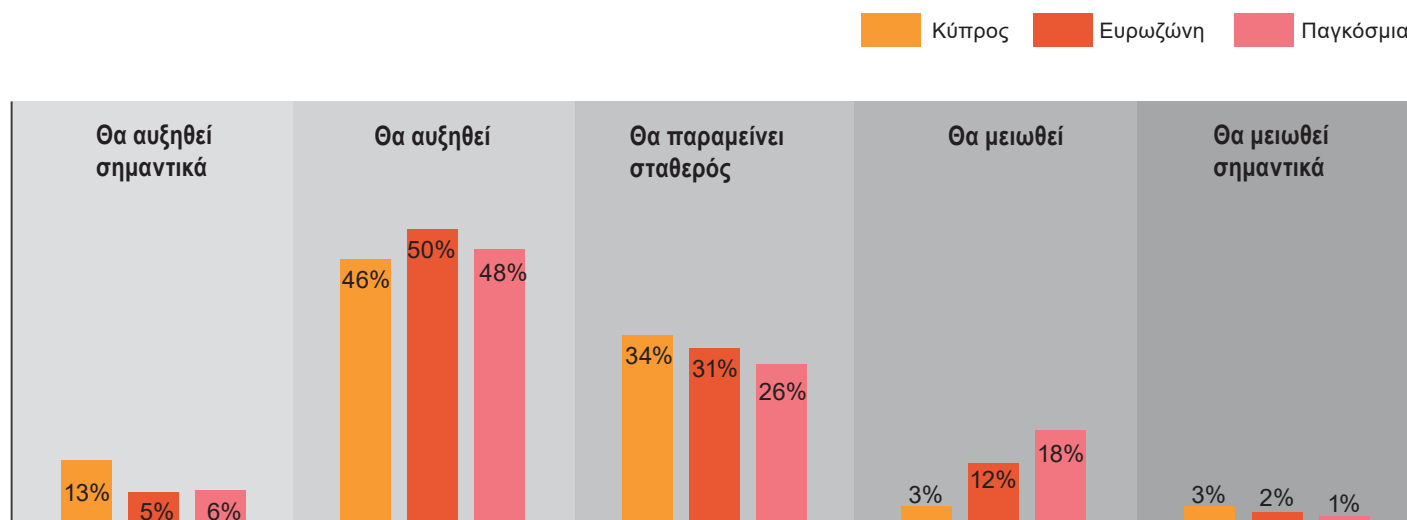
Τα νούμερα δεν έχουν μεγάλη απόκλιση με την προηγούμενη χρονιά όταν το 63% θεωρούσε ότι θα αυξήσει τον αριθμό των εργαζόμενων του, το 34% ότι θα παρέμενε σταθερό και το 3% ότι θα μειωθεί.

Στον ίδιο ρυθμό κινούνται και οι CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια με ποσοστό 55% για τους πρώτους ότι θα αυξηθεί ο αριθμός των απασχολούμενων και με 54% παγκόσμια.

Αντίστοιχα το 31% των CEOs στην Ευρωζώνη και το 26% παγκόσμια θεωρεί ότι ο αριθμός των απασχολούμενων τους θα παραμείνει σταθερός.

Σχεδιαγράμματα 10 και 11: Αλλαγές στον αριθμό των απασχολούμενων

Ε: Αναμένετε ότι ο αριθμός των απασχολούμενων στην εταιρία σας θα αυξηθεί, θα μειωθεί ή θα παραμείνει σταθερός κατά τους επόμενους 12 μήνες;

Νέες αγορές

Η επένδυση σε νέες αγορές και χώρες, διαχρονικά αποτελεί ευκαιρία για την ανάπτυξη των επιχειρήσεων. Το πως αντιλαμβάνονται οι CEOs τον κόσμο και το πως επιλέγουν τις χώρες δραστηριοποίησής τους, συνδέεται με μια σειρά παραγόντων. Είναι ενδεικτικό ότι φέτος παρατηρείται μια αισθητή μείωση των ποσοστών σε όλες τις χώρες που βλέπουν προοπτική ανάπτυξης οι CEOs, γεγονός που αποτελεί σημείο προβληματισμού. Εάν αυτό συνδυαστεί με τη γεωπολιτική αβεβαιότητα που διακατέχει ως ανησυχία τους CEOs, μπορούμε να αντιληφθούμε μια απο τις αιτίες της μείωσης αυτής.

Είναι αξιοσημείωτο το ποιές είναι οι πιο σημαντικές χώρες αποκλειστικά για την Κύπρο. Η πρώτη πεντάδα αποτελείται από την Ελλάδα, το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Ρωσία, τη Γερμανία και την Κίνα και παραμένει ακριβώς η ίδια σε σειρά αξιολόγησης σε σύγκριση με την περασμένη χρονιά αλλά με τα ποσοστά να εμφανίζονται αρκετά μειωμένα, σχεδόν στο μισό. Εξάιρεση αποτελούν η Κίνα και οι Η.Π.Α. που έχουν αντίστοιχα ποσοστά με την προηγούμενη χρονιά.

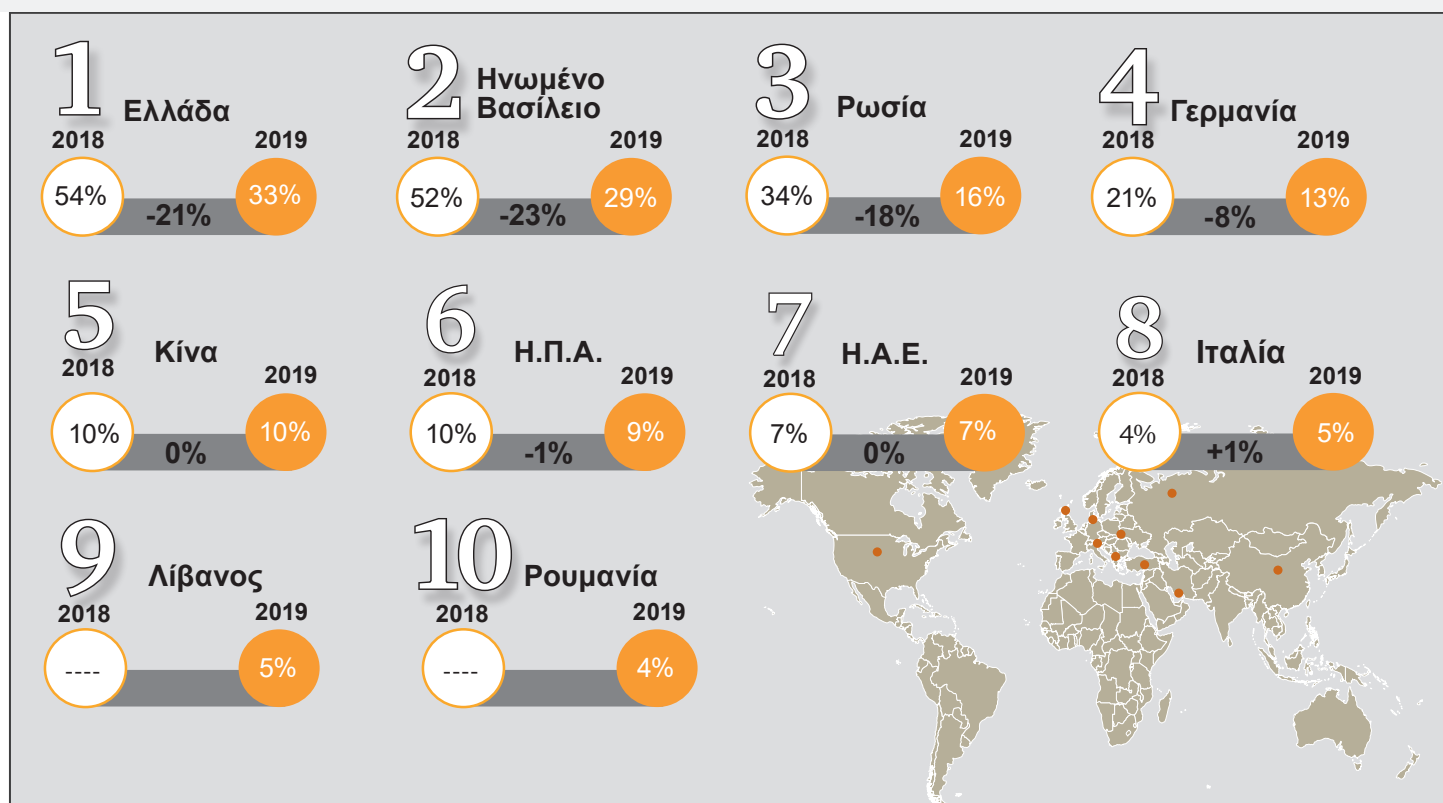
-23%

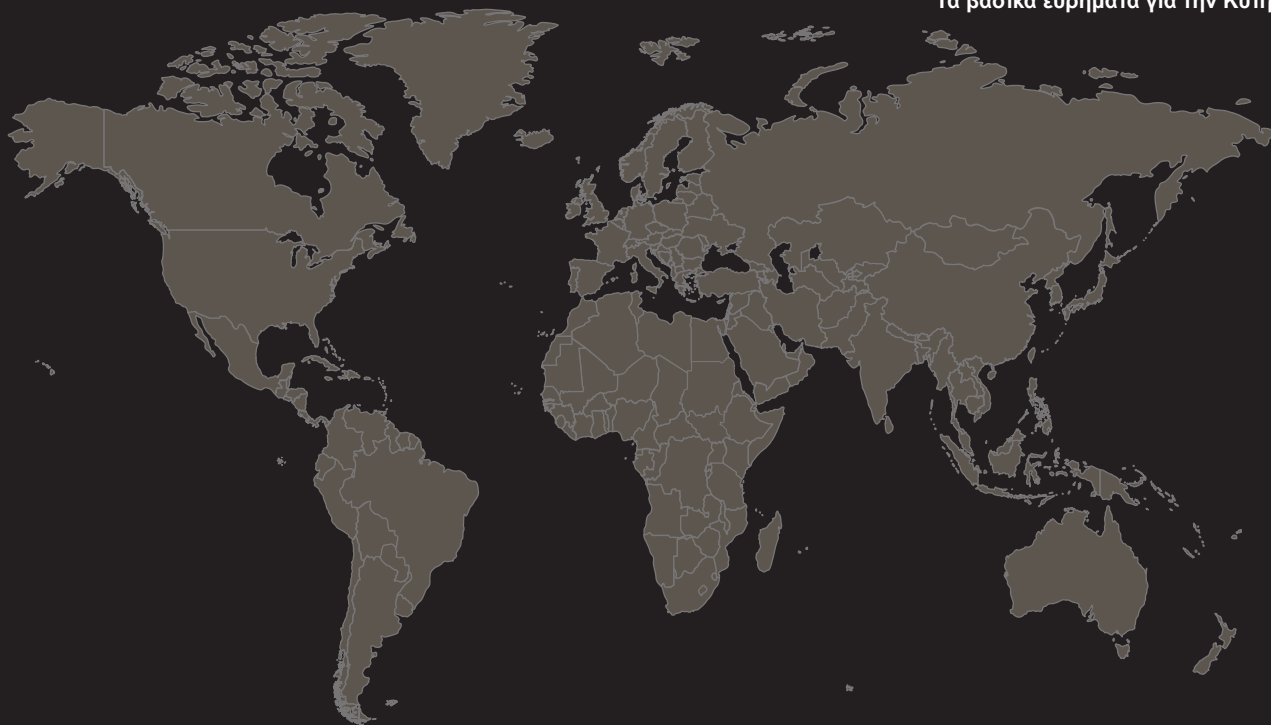
Μείωση του ποσοστού των CEOs που θεωρούν το Ηνωμένο Βασίλειο ως σημαντική χώρα για τις προοπτικές ανάπτυξής τους.

Οι 10 πιο σημαντικές χώρες για την Κύπρο

Σχεδιάγραμμα 12: Σημαντικές χώρες για τις προοπτικές ανάπτυξης

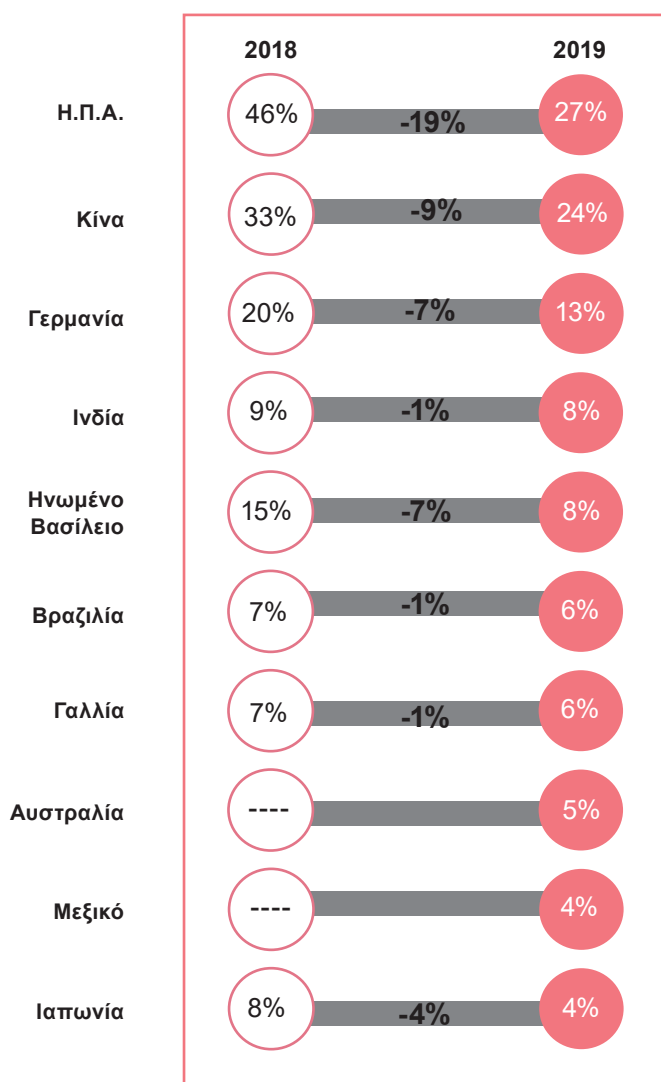
Ε: Ποιες 3 χώρες, εξαιρουμένης της χώρας όπου εδρεύετε, θεωρείτε σημαντικές όσον αφορά στις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας σας μέσα στους επόμενους 12 μήνες;

Οι 10 πιο σημαντικές χώρες με βάση την παγκόσμια κατάταξη

Σχεδιάγραμμα 13: Σημαντικές χώρες για τις προοπτικές ανάπτυξης

Οι CEOs παγκόσμια επιλέγουν τις Η.Π.Α. με 27%, την Κίνα με 24% και τη Γερμανία με 13%. Είναι γεγονός ότι η κυβέρνηση των Η.Π.Α. έλαβε μια σειρά από μέτρα για τη μείωση των φόρων και της ανεργίας, διατηρώντας την σε χαμηλά επίπεδα, αλλά είναι αμφίβολο το διάστημα που θα έχουν ισχύ αυτά τα μέτρα.

27%

των CEOs παγκόσμια θεωρούν ότι οι Η.Π.Α. είναι η πιο σημαντική χώρα για τις προοπτικές ανάπτυξης της εταιρίας τους.

Ανησυχίες & απειλές

Ανησυχίες και απειλές συνθέτουν το ευρύτερο σκηνικό για τους CEOs, οι οποίοι μεριμνούν για την έγκαιρη αντιμετώπισή τους, ώστε να εντάξουν στο στρατηγικό τους πλάνο δράσεις που θα τους βοηθήσουν να ανταποκριθούν στις προκλήσεις.

Οι 4 πιο σημαντικές οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές απειλές για την Κύπρο

Γεωπολιτική
αβεβαιότητα

36%

Μέλλον της
Ευρωζώνης

31%

Αβέβαιη
οικονομική
ανάπτυξη

29%

Κλιματική
αλλαγή και
επιβάρυνση του
περιβάλλοντος

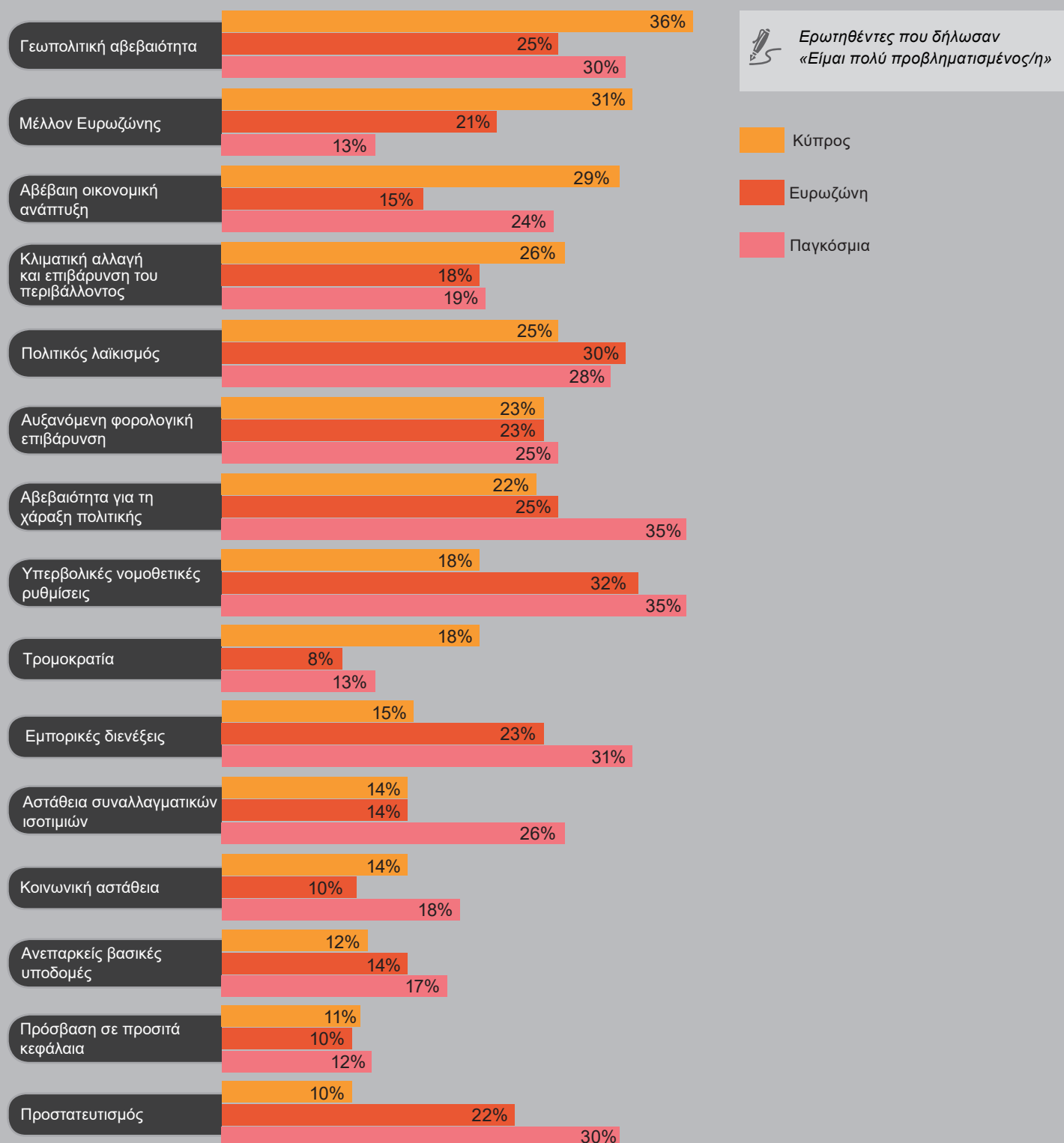
26%

Η γεωπολιτική αβεβαιότητα κυριαρχεί στους προβληματισμούς των CEOs στην Κύπρο με 36% και ακολουθεί το μέλλον της Ευρωζώνης με 31% και η αβέβαιη οικονομική ανάπτυξη με 29%, γεγονός που επιβεβαιώνεται και από τη μείωση του ποσοστού αισιοδοξίας για την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Για τους CEOs στην Ευρωζώνη κυριαρχούν με 32% οι υπερβολικές νομοθετικές ρυθμίσεις, ενώ το 30% ανησυχεί για τον πολιτικό λαϊκισμό και το 25% για την αβεβαιότητα στη χάραξη πολιτικής, καθώς και για τη γεωπολιτική αβεβαιότητα. Οι CEOs παγκόσμια ανησυχούν με ποσοστό 35% για την αβεβαιότητα όσον αφορά τη χάραξη πολιτικής και τις υπερβολικές νομοθετικές ρυθμίσεις, ενώ ακολουθούν οι εμπορικές διενέξεις με 31%.

Το μέλλον της Ευρωζώνης, αλλά και η γεωπολιτική αβεβαιότητα, είναι απόλυτα κατανοητό γιατί καταλαμβάνουν υψηλή θέση στις οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές απειλές που διακρίνουν οι CEOs για την ανάπτυξη του οργανισμού τους. Ο πολιτικός λαϊκισμός παραμένει σταθερά στη δεύτερη θέση για τους CEOs στην Ευρωζώνη, αναδεικνύοντας το μείζον ζήτημα που υπάρχει παγκοσμίως καθώς απειλούνται η δημοκρατία, η πολιτική σταθερότητα και η κοινωνική ευημερία.

Σχεδιάγραμμα 14: Οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές απειλές

Ε: Σε ποιο βαθμό προβληματίζεστε σε σχέση με τις πιο κάτω οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές απειλές όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης του οργανισμού σας;

Οι 4 πιο σημαντικές επιχειρηματικές απειλές για την Κύπρο

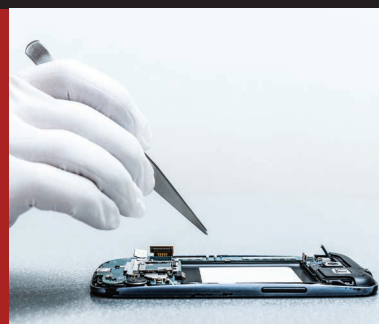
Κυβερνοαπειλές

35%

Ρυθμός
μεταβολής της
τεχνολογίας

32%

Ευμετάβλητο
ενεργειακό
κόστος

25%

Διαθεσιμότητα
βασικών
δεξιοτήτων

24%

Όσον αφορά στις επιχειρηματικές απειλές, οι CEOs στην Κύπρο με 35% φαίνεται να επικεντρώνονται στις κυβερνοαπειλές και στη συνέχεια στο ρυθμό μεταβολής της τεχνολογίας με 32%, αναδεικνύοντας το θέμα της τεχνολογίας και το πως αυτή επηρεάζει είτε θετικά είτε αρνητικά μια επιχείρηση.

Το ευμετάβλητο ενεργειακό κόστος αποτελεί την τρίτη σε σειρά επιχειρηματική απειλή για τους CEOs στη χώρα μας, αναδεικνύοντας το μεγάλο βαθμό προβληματισμού για τις επιχειρήσεις. Για τους CEOs στην Ευρωζώνη με 32% πρωτοστατεί η διαθεσιμότητα βασικών δεξιοτήτων και ακολουθούν οι κυβερνοαπειλές και ο ρυθμός μεταβολής της τεχνολογίας.

Οι CEOs παγκόσμια επιβεβαιώνουν και αυτοί τις ίδιες επιχειρηματικές απειλές κατατάσσοντας πρώτα με 34% τη διαθεσιμότητα βασικών δεξιοτήτων και στη συνέχεια τις κυβερνοαπειλές με 30% και το ρυθμό μεταβολής της τεχνολογίας με 28%.

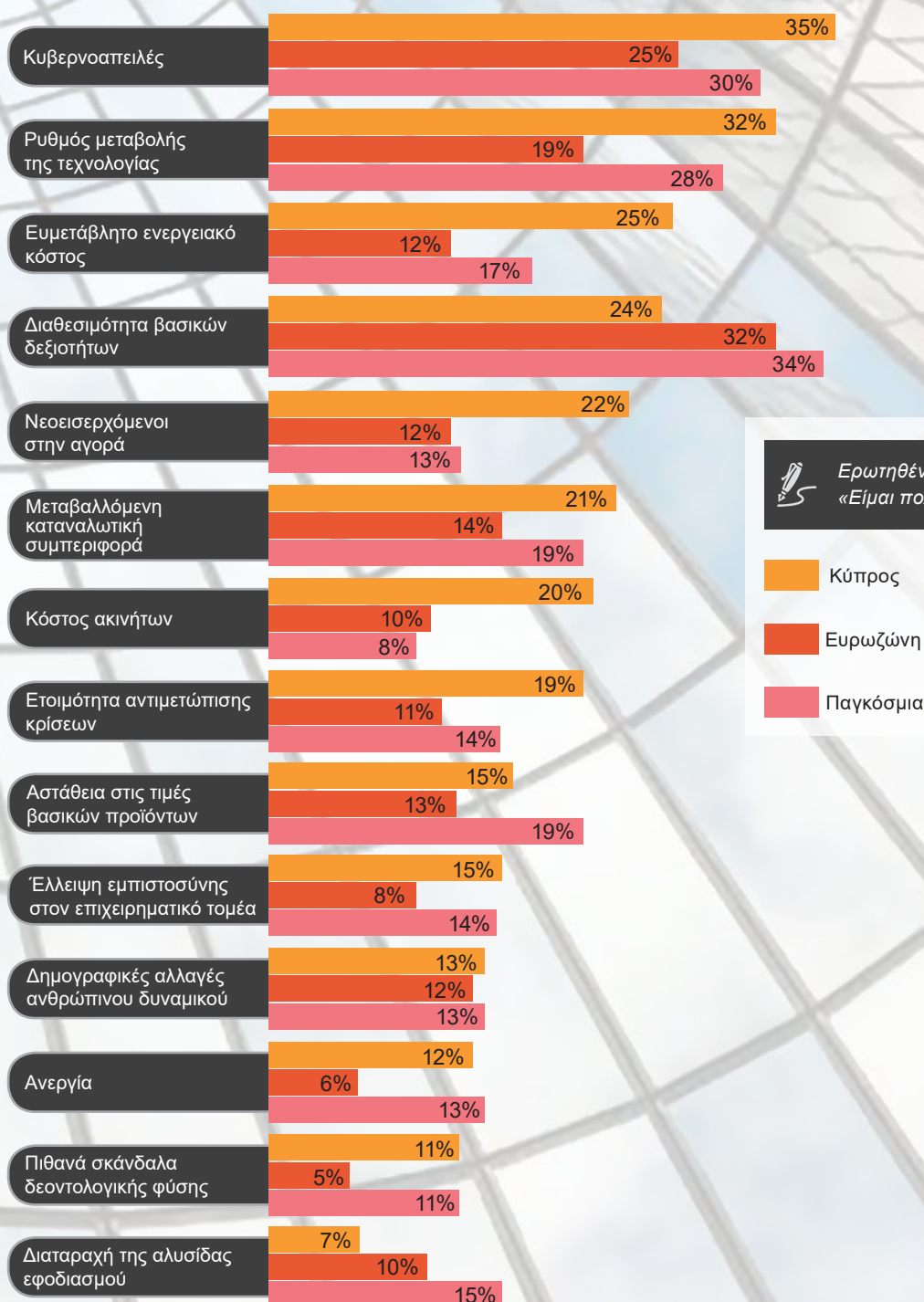
Προβληματισμένοι και μάλιστα σε διπλάσιο ποσοστό από τους CEOs στην Ευρωζώνη αλλά και παγκόσμια εμφανίζονται οι επιχειρηματικοί ηγέτες της Κύπρου για το κόστος των ακινήτων.

Η ανησυχία των CEOs στην Κύπρο για το κόστος ακινήτων παρουσιάζεται φανερά αυξημένη στο 20% σε σχέση με το 10% των CEOs στην Ευρωζώνη, καθώς και το 8% των CEOs παγκοσμίως. Η απουσία

ενεργής δευτερογενούς αγοράς καθώς και η μειωμένη διαθεσιμότητα των εμπορικών ακινήτων και των εξειδικευμένων εγκαταστάσεων για μίσθωση/ενοικίαση, οδηγεί τις πλείστες επιχειρήσεις να προβούν στην αγορά γης και στη συνέχεια στην κατασκευή των δικών τους εγκαταστάσεων. Κατά συνέπεια, οι μελλοντικές επεκτάσεις της επιχειρηματικής τους δραστηριότητας, είναι πολλές φορές άρρηκτα συνδεδεμένες με την αυξημένη έκθεση στον κλάδο των ακινήτων. Παράλληλα, η αυξημένη δραστηριότητα από ξένους επενδυτές τα τελευταία χρόνια, έχει συμβάλει στην αύξηση των τιμών των ακινήτων σε συγκεκριμένες περιοχές, δημιουργώντας έτσι επιπλέον προκλήσεις για τις τοπικές επιχειρήσεις.

Σχεδιάγραμμα 15: Επιχειρηματικές απειλές

Ε: Σε ποιο βαθμό προβληματίζεστε σε σχέση με τις πιο κάτω επιχειρηματικές απειλές όσον αφορά τις προοπτικές ανάπτυξης του οργανισμού σας;

Ερωτηθέντες που δήλωσαν
«Είμαι πολύ προβληματισμένος/η»

Κύπρος

Ευρωζώνη

Παγκόσμια

Παγκόσμιες τάσεις

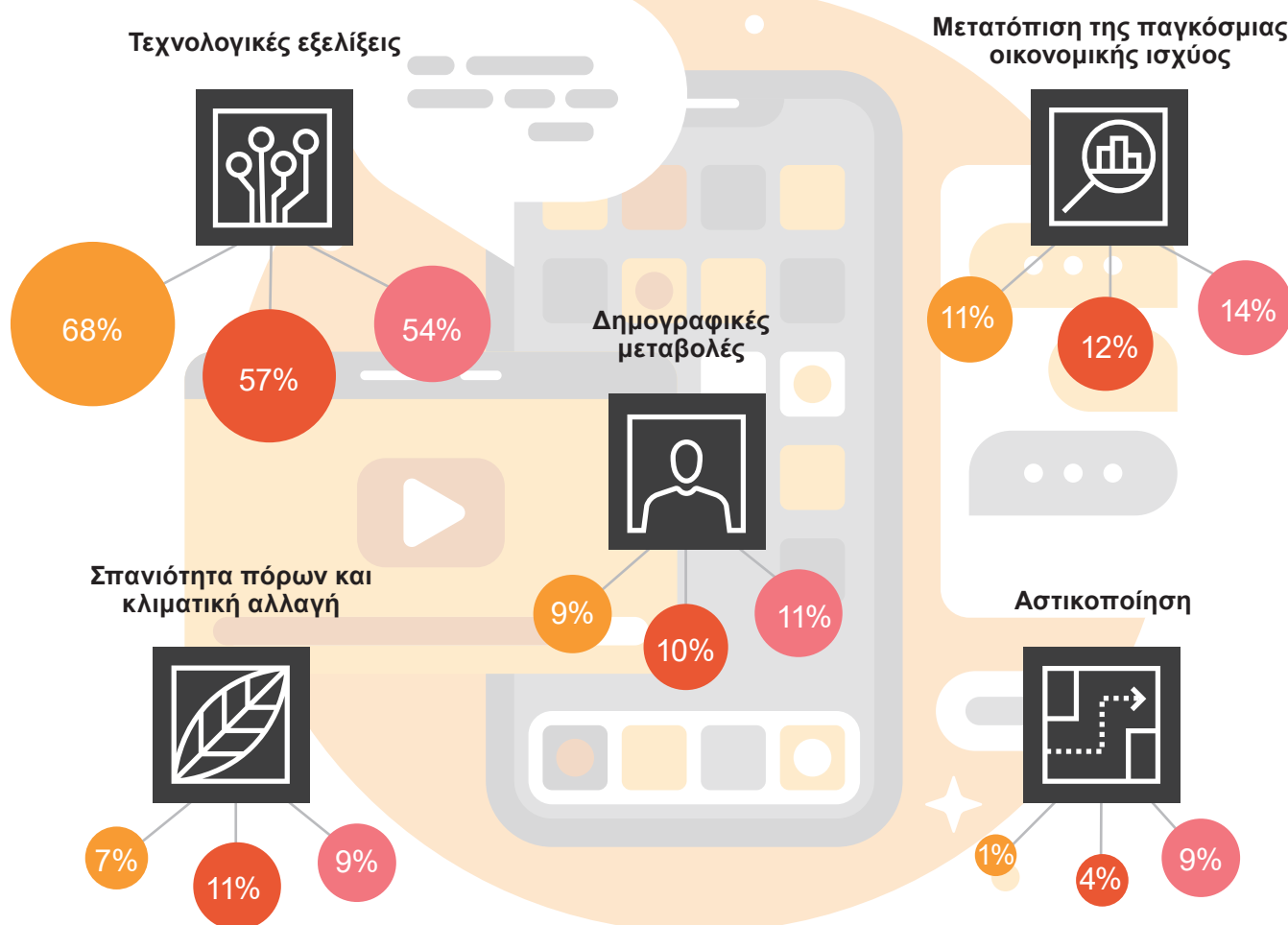
Αναλογιζόμενοι τα προηγούμενα πέντε έτη, οι CEOs ανέδειξαν στην πλειοψηφία τους τις τεχνολογικές εξελίξεις, τη μετατόπιση της παγκόσμιας οικονομικής ισχύος και τις δημογραφικές μεταβολές ως τις παγκόσμιες τάσεις που έχουν επιφέρει τις μεγαλύτερες αλλαγές στις επιχειρήσεις.

Σχεδιάγραμμα 16: Οι παγκόσμιες τάσεις που έχουν επιφέρει τις μεγαλύτερες αλλαγές στις επιχειρήσεις

Ε: Αναλογιζόμενοι τα προηγούμενα πέντε έτη, ποιες πιστεύετε είναι οι τρεις σημαντικότερες παγκόσμιες τάσεις που έχουν επιφέρει τις μεγαλύτερες αλλαγές στην επιχείρησή σας;

% Κατάταξης στην 1η θέση

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

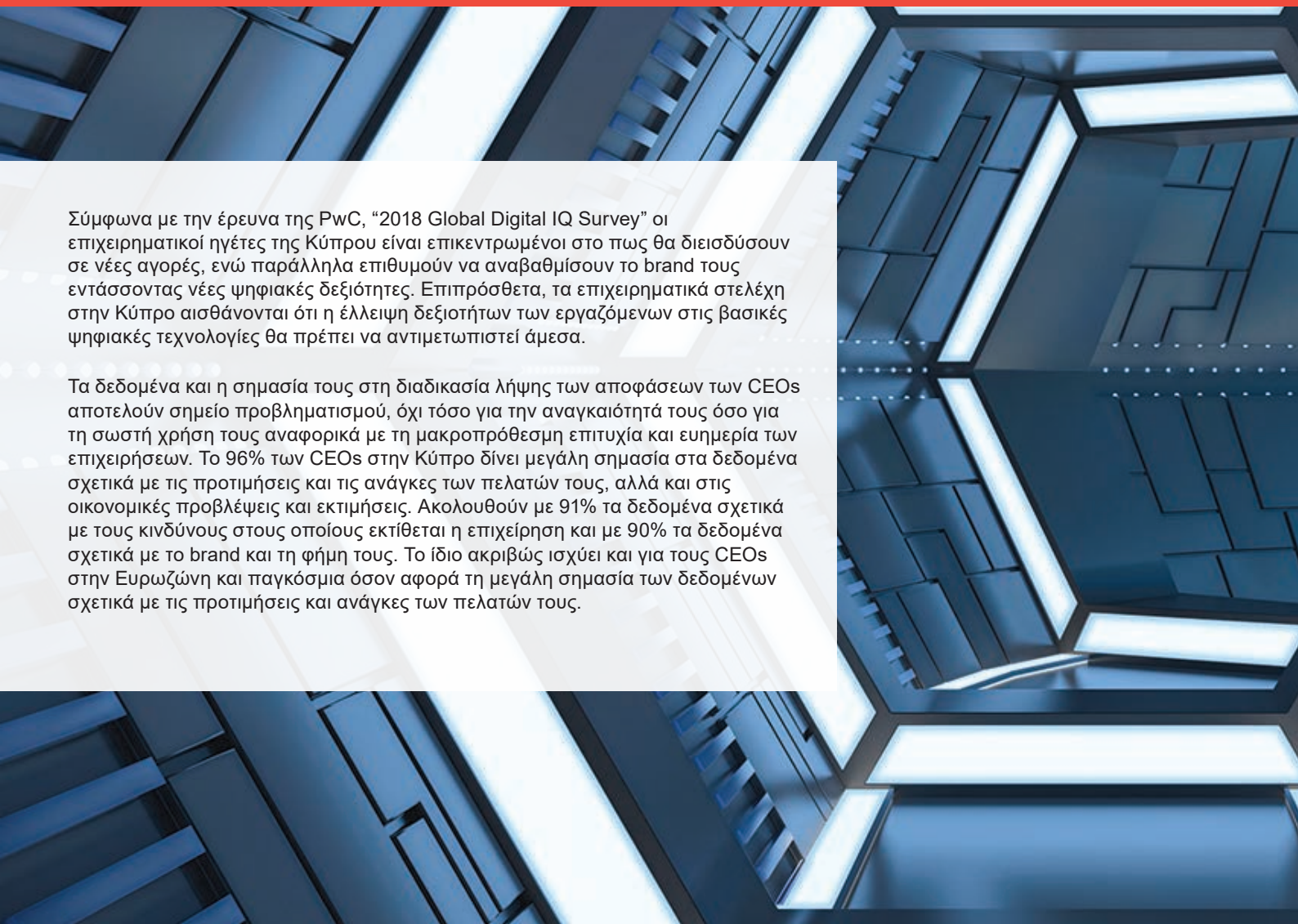

Η τεχνολογία πρωτοστατεί!

Η σχέση ενός οργανισμού με την τεχνολογία προϋποθέτει ότι οι επιχειρηματικοί ηγέτες είναι διατεθειμένοι να αλλάξουν την κουλτούρα τους και να δουν από άλλη οπτική γωνία τον τρόπο που λειτουργεί η εταιρία τους, ώστε να εντάξουν την ψηφιακή στρατηγική στα πλάνα τους. Προκειμένου να στεφθεί με επιτυχία το εγχείρημα και να επενδύσουμε σε μια κουλτούρα τεχνολογικής καινοτομίας, οφείλουμε να εστιάσουμε στην ανθρώπινη εμπειρία και στο πως οι εργαζόμενοι συναλάσσονται μεταξύ τους αλλά και με τους πελάτες τους. Μέσα απο την έρευνα αναδεικνύεται η μεγάλη απόσταση που υπάρχει ανάμεσα στο πόσο σημαντικό είναι για τους CEOs να διαθέτουν δεδομένα σχετικά με τις προτιμήσεις και τις ανάγκες των πελατών τους και στο γεγονός ότι αυτά τα δεδομένα σήμερα δεν είναι επαρκή, κατά τη γνώμη τους.

Σύμφωνα με την έρευνα της PwC, “2018 Global Digital IQ Survey” οι επιχειρηματικοί ηγέτες της Κύπρου είναι επικεντρωμένοι στο πως θα διεισδύσουν σε νέες αγορές, ενώ παράλληλα επιθυμούν να αναβαθμίσουν το brand τους εντάσσοντας νέες ψηφιακές δεξιότητες. Επιπρόσθετα, τα επιχειρηματικά στελέχη στην Κύπρο αισθάνονται ότι η έλλειψη δεξιοτήτων των εργαζόμενων στις βασικές ψηφιακές τεχνολογίες θα πρέπει να αντιμετωπιστεί άμεσα.

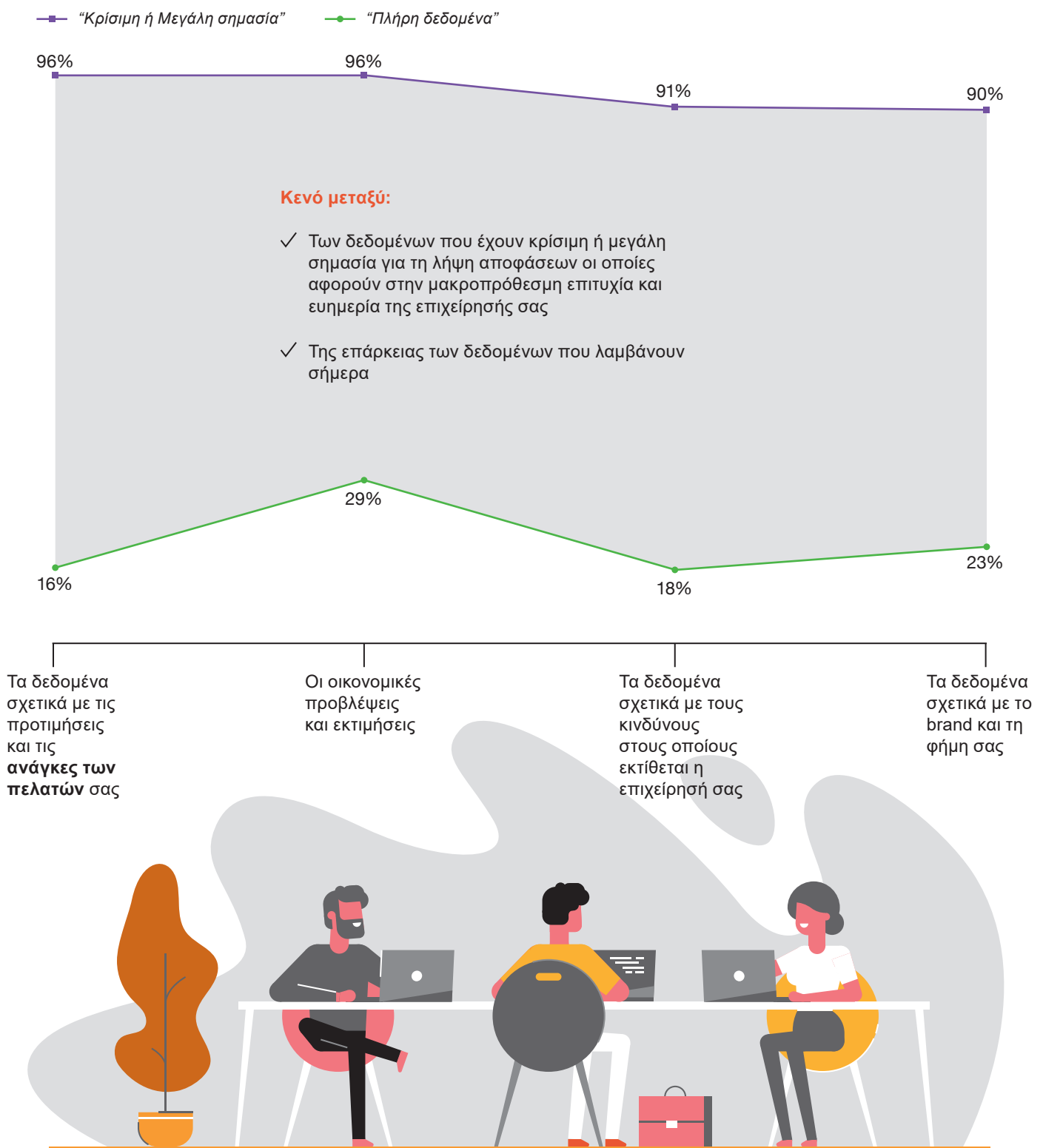
Τα δεδομένα και η σημασία τους στη διαδικασία λήψης των αποφάσεων των CEOs αποτελούν σημείο προβληματισμού, όχι τόσο για την αναγκαιότητά τους όσο για τη σωστή χρήση τους αναφορικά με τη μακροπρόθεσμη επιτυχία και ευημερία των επιχειρήσεων. Το 96% των CEOs στην Κύπρο δίνει μεγάλη σημασία στα δεδομένα σχετικά με τις προτιμήσεις και τις ανάγκες των πελατών τους, αλλά και στις οικονομικές προβλέψεις και εκτιμήσεις. Ακολουθούν με 91% τα δεδομένα σχετικά με τους κινδύνους στους οποίους εκτίθεται η επιχείρηση και με 90% τα δεδομένα σχετικά με το brand και τη φήμη τους. Το ίδιο ακριβώς ισχύει και για τους CEOs στην Ευρωζώνη και παγκόσμια όσον αφορά τη μεγάλη σημασία των δεδομένων σχετικά με τις προτιμήσεις και ανάγκες των πελατών τους.

Είναι αναμφισβήτητο το γεγονός ότι προκειμένου οι CEOs και οι επιχειρήσεις να διαμορφώσουν το στρατηγικό τους πλάνο, οφείλουν να βασιστούν σε μια σειρά δεδομένων. Επομένως αποτελεί αναγκαιότητα η συλλογή στοιχείων αλλά και ο τρόπος με τον οποίο συλλέγονται τα δεδομένα, ώστε αυτά να αποτελούν μέρος της επιχειρησιακής διαδικασίας και όχι μια *ad hoc* ενέργεια. Οι CEOs θεωρούν ότι έχει κρίσιμη ή μεγάλη σημασία να λαμβάνουν επαρκή δεδομένα, ώστε να πάρουν τις σωστές αποφάσεις για τις επιχειρήσεις τους. Το ποσο επαρκή είναι τελικά τα δεδομένα που λαμβάνουν, δυστυχώς φαίνεται να έχει μεγάλη απόσταση με αυτό που ανέμεναν οι CEOs.

Σχεδιάγραμμα 17: Η σημασία των δεδομένων στη λήψη αποφάσεων

Ε: Αν αναλογιστείτε τα δεδομένα που χρησιμοποιείτε για τη λήψη αποφάσεων οι οποίες αφορούν στην μακροπρόθεσμη επιτυχία και ευημερία της επιχείρησής σας, πόση σημασία έχουν τα πιο κάτω και πόσο επαρκή είναι τα δεδομένα που λαμβάνετε;

Στην ερώτηση πόσο επαρκή είναι τα δεδομένα που λαμβάνουν οι CEOs ώστε να βασιστούν σε αυτά, το 33% των CEOs στην Κύπρο απάντησε “πλήρη” σχετικά με την εφοδιαστική του αλυσίδα, ενώ το 45% στην Ευρωζώνη και το 41% παγκόσμια απάντησαν “πλήρη” για τις οικονομικές τους προβλέψεις και εκτιμήσεις.

“Αυτό που μπορώ να δω στην τεχνολογία, πέρα από τις εμπορικές πτυχές της (π.χ. διαδικτυακές πωλήσεις κ.λπ.) είναι ότι αποτελεί ένα εντυπωσιακό εργαλείο για την έρευνα και την καινοτομία. Στην εταιρία μας βελτιώνουμε διαρκώς την πρόσβαση μας στην τεχνολογία με πολλούς και ποικίλους τρόπους.”

Δρ. Ανδρέας Πίττας
Εκτελεστικός Πρόεδρος
Medochemie Ltd

”

Σχεδιάγραμμα 18: Η σημασία των δεδομένων στη λήψη αποφάσεων

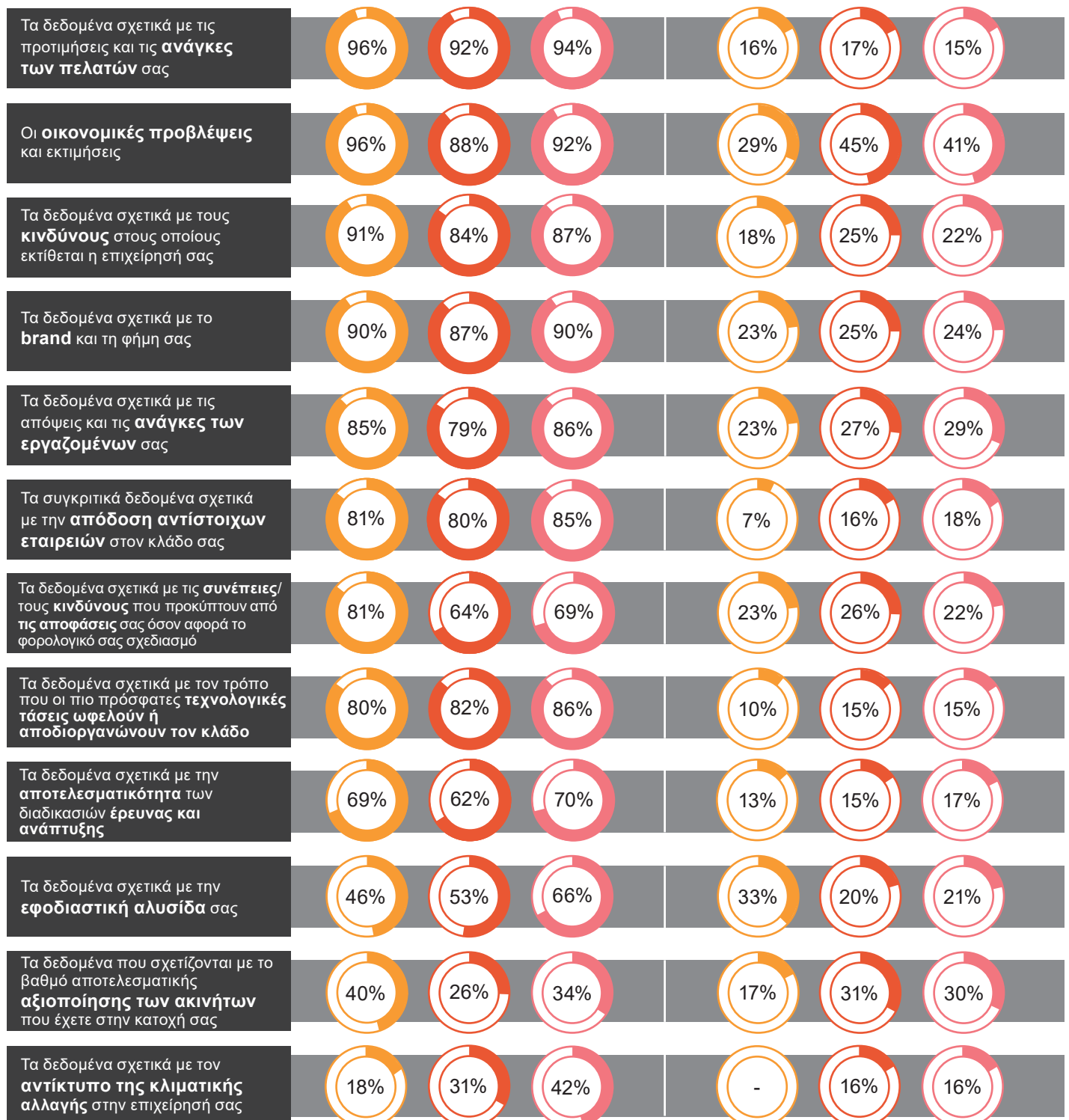
Ε: Αν αναλογιστείτε τα δεδομένα που χρησιμοποιείτε για τη λήψη αποφάσεων οι οποίες αφορούν στην μακροπρόθεσμη επιτυχία και ευημερία της επιχείρησής σας, πόση σημασία έχουν τα πιο κάτω;

Ε: Πόσο επαρκή είναι τα δεδομένα που λαμβάνετε;

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Κρίσιμη ή Μεγάλη σημασία

Πλήρη δεδομένα

Για την Κύπρο οι βασικές αιτίες για τις οποίες οι CEOs δεν λαμβάνουν επαρκή ενημέρωση είναι η δημιουργία σιλό δεδομένων και η έλλειψη κοινής χρήσης (56%), η έλλειψη ταλέντων με αναλυτικές δεξιότητες (55%) και η χαμηλή αξιοπιστία δεδομένων (48%). Αντίστοιχα για τους CEOs στην Ευρωζώνη (50%) είναι πρώτα η έλλειψη ταλέντων με αναλυτικές δεξιότητες και ακολουθούν η χαμηλή αξιοπιστία δεδομένων, η δημιουργία σιλό δεδομένων και η έλλειψη κοινής χρήσης τους. Για τους CEOs παγκόσμια κυριαρχεί με 54% η έλλειψη ταλέντων και ακολουθεί με 51% η δημιουργία σιλό δεδομένων και με 50% η χαμηλή αξιοπιστία των δεδομένων.

56%

των CEOs στην Κύπρο πιστεύουν ότι η δημιουργία σιλό δεδομένων και η έλλειψη κοινής χρήσης αποτελεί τον κύριο λόγο για τον οποίο δεν λαμβάνουν επαρκή δεδομένα

Σχεδιάγραμμα 19: Γιατί δεν υπάρχουν αρκετά δεδομένα;

Ε: Ποιες είναι οι βασικές αιτίες για τις οποίες τα δεδομένα που λαμβάνετε είναι «μη επαρκή» ή «δεν λαμβάνετε καθόλου αυτές τις πληροφορίες»;

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Παρόλα αυτά, οι CEOs στην Κύπρο δηλώνουν με ποσοστό 69% ότι έχουν προβάδισμα αξιολογώντας την ικανότητα του οργανισμού τους όσον αφορά στη λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων και αναλυτικών στοιχείων, σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές του κλάδου τους. Το ποσοστό αυτό είναι αρκετά πιο μικρό για τους CEOs στην Ευρωζώνη με 47% και παγκόσμια με 50%.

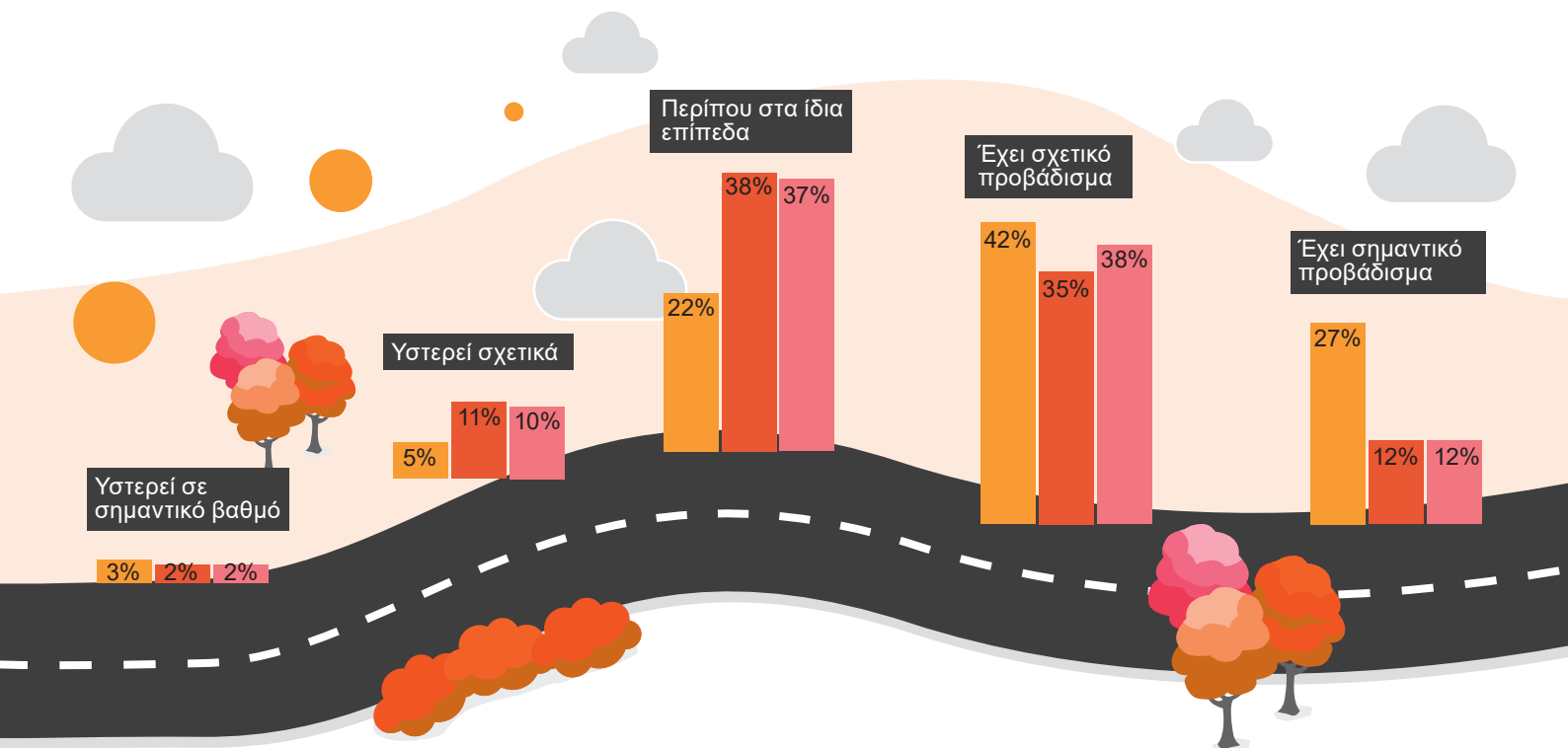
69%

πιστεύουν ότι ο οργανισμός τους έχει προβάδισμα όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων και αναλυτικών στοιχείων σε σύγκριση με τον ανταγωνισμό

Σχεδιάγραμμα 20: Ικανότητα λήψης αποφάσεων βάσει δεδομένων και αναλυτικών στοιχείων

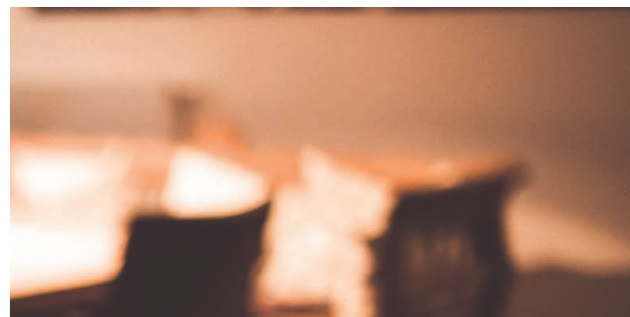
Ε: Πώς θα αξιολογούσατε την ικανότητα του οργανισμού σας όσον αφορά τη λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων και αναλυτικών στοιχείων σε σύγκριση με τους ανταγωνιστές του κλάδου σας;

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Οι προκλήσεις που δημιουργεί ο κυβερνοχώρος είναι πολλές, όμως σύμφωνα με την έρευνά μας η πλειοψηφία των CEOs, τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ευρωζώνη και παγκόσμια, θεωρούν ότι ο οργανισμός τους διαχειρίζεται με προνοητικότητα τους κινδύνους ασφαλείας και απορρήτου κατά την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών.

Το 86% των CEOs στην Κύπρο και αντίστοιχα το 68% στην Ευρωζώνη και το 67% παγκόσμια, θεωρούν ότι ο οργανισμός τους προσαρμόζει τον τρόπο που αξιολογεί τα δεδομένα με στόχο την καλύτερη αντιμετώπιση ζητημάτων απορρήτου δεδομένων και δεοντολογίας. Οι CEOs στην Κύπρο εμφανίζονται ιδιαίτερα αισιόδοξοι για την προσαρμογή τους στο νέο περιβάλλον που δημιουργεί ο κυβερνοχώρος και αισθάνονται (64%) ότι ο οργανισμός τους είναι ανθεκτικός και μπορεί να ανακάμψει γρήγορα μετά από επιθέσεις.

Σχεδιάγραμμα 21: **Κυβερνοχώρος και προκλήσεις**

Ε: Πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις ακόλουθες δηλώσεις:

Ερωτηθέντες που δήλωσαν «συμφωνώ» ή «συμφωνώ απόλυτα»

Κύπρος

Ευρωζώνη

Παγκόσμια

Ο οργανισμός μου διαχειρίζεται με προνοητικότητα τους κινδύνους ασφαλείας και απορρήτου κατά την υιοθέτηση νέων τεχνολογιών

86%

90%

88%

Ο οργανισμός μου προσαρμόζει τον τρόπο που αξιολογεί τα δεδομένα με στόχο την καλύτερη αντιμετώπιση ζητημάτων απορρήτου δεδομένων και δεοντολογίας

86%

68%

67%

Ο οργανισμός μου είναι ανθεκτικός στον κυβερνοχώρο (είναι σε θέση να αντιμετωπίσει επιθέσεις και να ανακάμψει γρήγορα)

64%

74%

75%

Ο οργανισμός μου επηρεάζεται από γεωπολιτικές δραστηριότητες στον κυβερνοχώρο

60%

65%

72%

Πόσο σημαντικό είναι το ανθρώπινο δυναμικό;

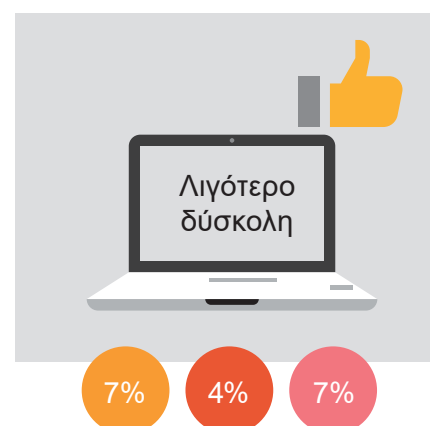
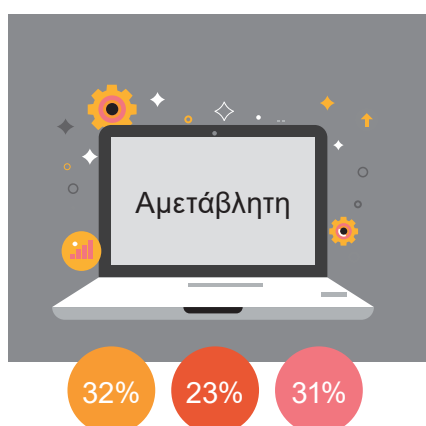
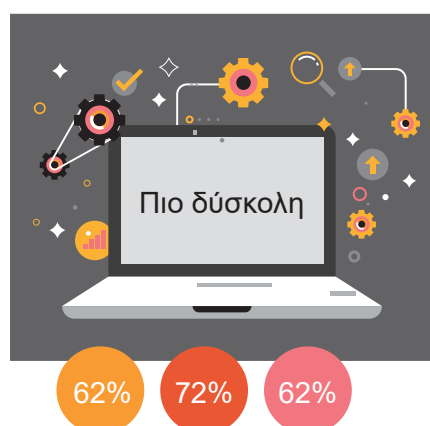
Η δυνατότητα εύρεσης προσωπικού και πιο συγκεκριμένα εξειδικευμένου ταλέντου, αποτελεί μια από τις προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν οι CEOs σήμερα. Οι άνθρωποι είναι εκείνοι που προσδίδουν αξία σε έναν οργανισμό και συμβάλουν στην επιτυχία του. Άρα αποτελεί προτεραιότητα για τους επιχειρηματικούς ηγέτες να εξεύρουν το ανθρώπινο ταλέντο που θα τους στηρίξει, θα ενστερνιστεί τις αρχές και τις αξίες του οργανισμού και θα τους βοηθήσει με την εξειδικευμένη γνώση. Δυστυχώς οι μισοί και παραπάνω CEOs που συμμετείχαν στην έρευνα επισημαίνουν την ελλιπή προσφορά εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού.

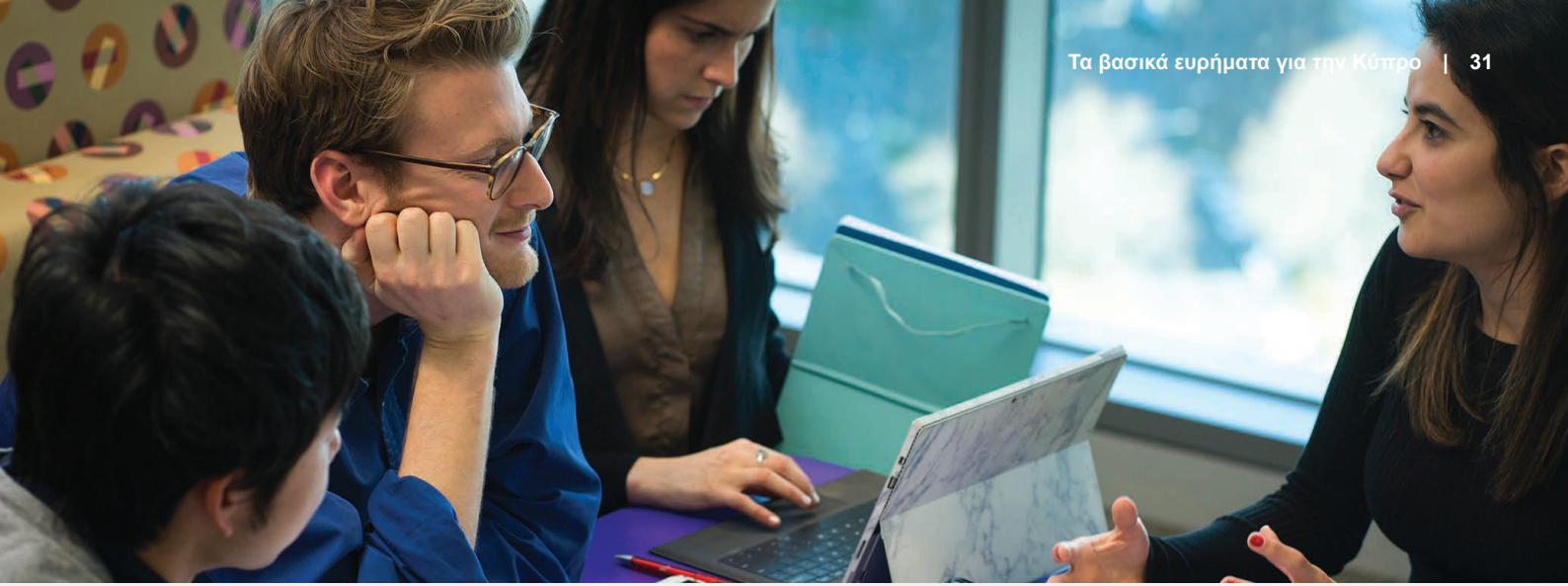
Το 62% των CEOs στην Κύπρο, το 72% αυτών στην Ευρωζώνη και το 62% παγκόσμια θεωρούν ότι η διαδικασία προσλήψεων προσωπικού στον κλάδο τους έχει γίνει πιο δύσκολη λόγω κυρίως της ελλιπούς προσφοράς του εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού και του ρυθμού ανάπτυξης του κλάδου.

Σχεδιάγραμμα 22: Δυνατότητα εύρεσης προσωπικού

Ε: Σε γενικές γραμμές, η διαδικασία προσλήψεων προσωπικού στον κλάδο σας έχει γίνει πιο δύσκολη, λιγότερο δύσκολη ή έχει παραμείνει αμετάβλητη;

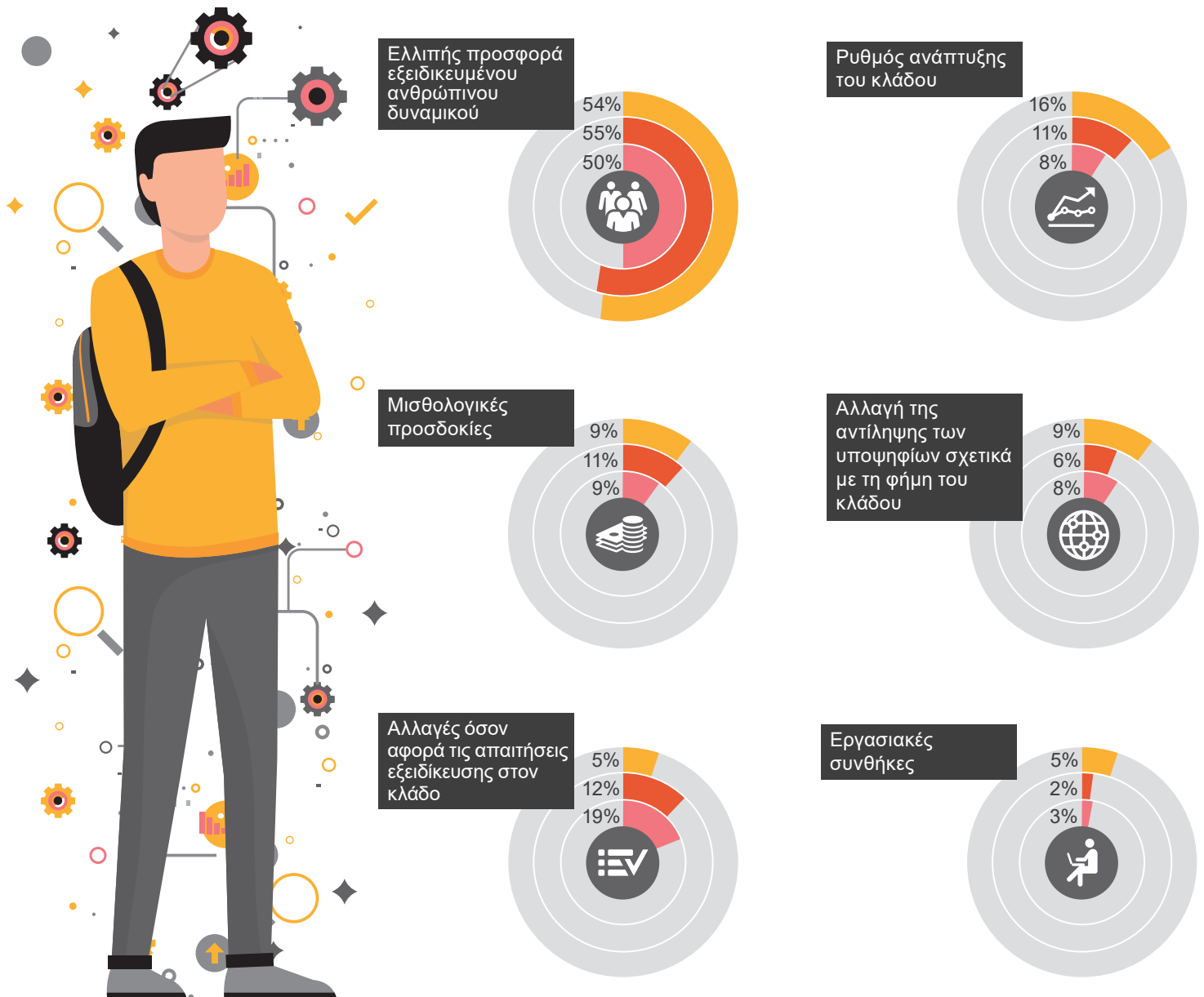
Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Σχεδιάγραμμα 23: Γιατί οι επιχειρήσεις δυσκολεύονται να βρουν το κατάλληλο ταλέντο

Ε: Σε ποια από τις παρακάτω αιτίες οφείλεται κυρίως το γεγονός ότι η διαδικασία έχει γίνει πιο δύσκολη;

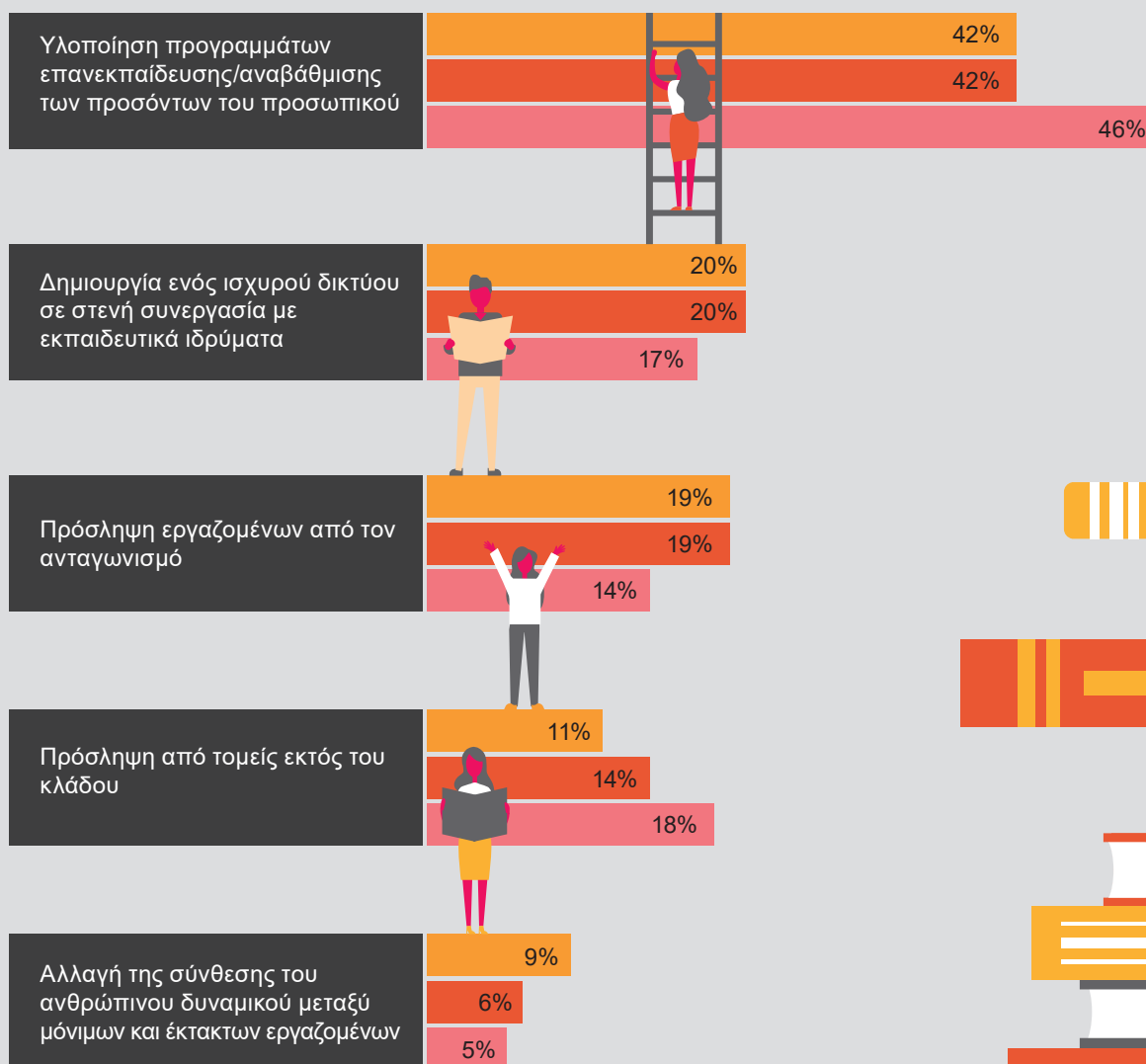
Οι CEOs όταν έχουν να καλύψουν ένα κενό εξειδίκευσης στον οργανισμό τους, καταφεύγουν πρώτα στην υλοποίηση των προγραμμάτων επανεκπαίδευσης και αναβάθμισης των προσόντων του προσωπικού τους και μεταγενέστερα στη δημιουργία ενός ισχυρού δικτύου σε στενή συνεργασία με εκπαιδευτικά ιδρύματα και στην πρόσληψη εργαζομένων από τον ανταγωνισμό. Αξιοσημείωτο είναι, όπως θα δείτε και στο σχεδιάγραμμα πιο κάτω, ότι τα ποσοστά των CEOs στην Κύπρο, στην Ευρωζώνη και παγκόσμια βρίσκονται πολύ κοντά, επιβεβαιώνοντας ότι αυτό που έχει σημασία δεν είναι η χώρα που δραστηριοποιείσαι, αλλά το να αντιμετωπίσεις άμεσα και αποτελεσματικά τις προκλήσεις που είναι κοινές για όλες τις επιχειρήσεις.

42%

καταφεύγει στην υλοποίηση προγραμμάτων επανεκπαίδευσης και αναβάθμισης των προσόντων του προσωπικού για την κάλυψη των κενών εξειδίκευσης

Σχεδιάγραμμα 24: Κάλυψη των κενών εξειδίκευσης

Ε: Ποια από τις παρακάτω ενέργειες είναι πιο σημαντική για την κάλυψη ενός πιθανού κενού εξειδίκευσης στον οργανισμό σας;

Τεχνητή νοημοσύνη

Η τεχνητή νοημοσύνη είναι ένας τρόπος για να είμαστε πιο αποτελεσματικοί, ταχύτεροι και να κάνουμε πράγματα με διαφορετικό τρόπο. Είναι ένα άλλο μεγάλο κεφάλαιο για τις επιχειρήσεις. Αυτήν την στιγμή αναπτύσσονται εφαρμογές τεχνητής νοημοσύνης που θα αναβαθμίσουν τον τεχνολογικό μετασχηματισμό των επιχειρήσεων, καθιστώντας την τεχνητή νοημοσύνη εργαλείο επιχειρηματικής ανάπτυξης.

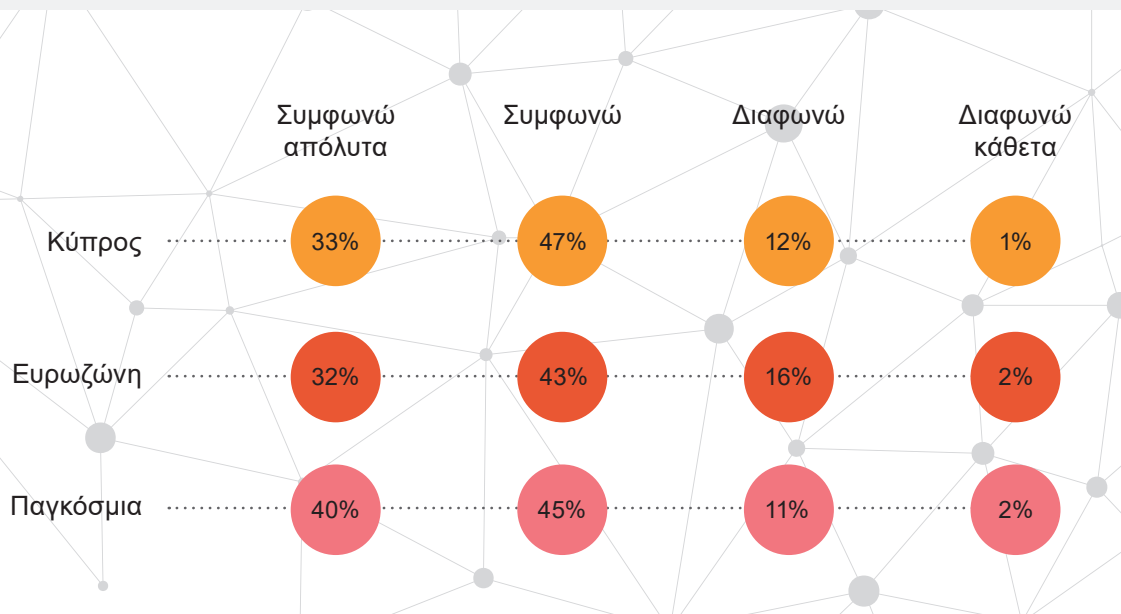
Το 80% των CEOs στην Κύπρο κι αντίστοιχα το 75% στην Ευρωζώνη και το 85% αυτών παγκόσμια, συμφωνούν ότι η τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης θα αλλάξει σημαντικά τον τρόπο διεξαγωγής των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων τους στα επόμενα 5 έτη. Ωστόσο, οι CEOs στην Κύπρο έχουν υιοθετήσει σε μικρό βαθμό (14%) πρωτοβουλίες σχετικές με συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, σχεδιάζουν όμως (41%) τέτοιες πρωτοβουλίες μέσα στα επόμενα τρία έτη.

14%

των CEOs έχουν ήδη υιοθετήσει πρωτοβουλίες σχετικές με συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, αλλά με περιορισμένη χρήση

Σχεδιάγραμμα 25: Θα αλλάξει η τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης τον τρόπο διεξαγωγής των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων;

Ε: Πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με το γεγονός ότι η τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης θα αλλάξει σημαντικά τον τρόπο διεξαγωγής των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων σας στα επόμενα 5 έτη;

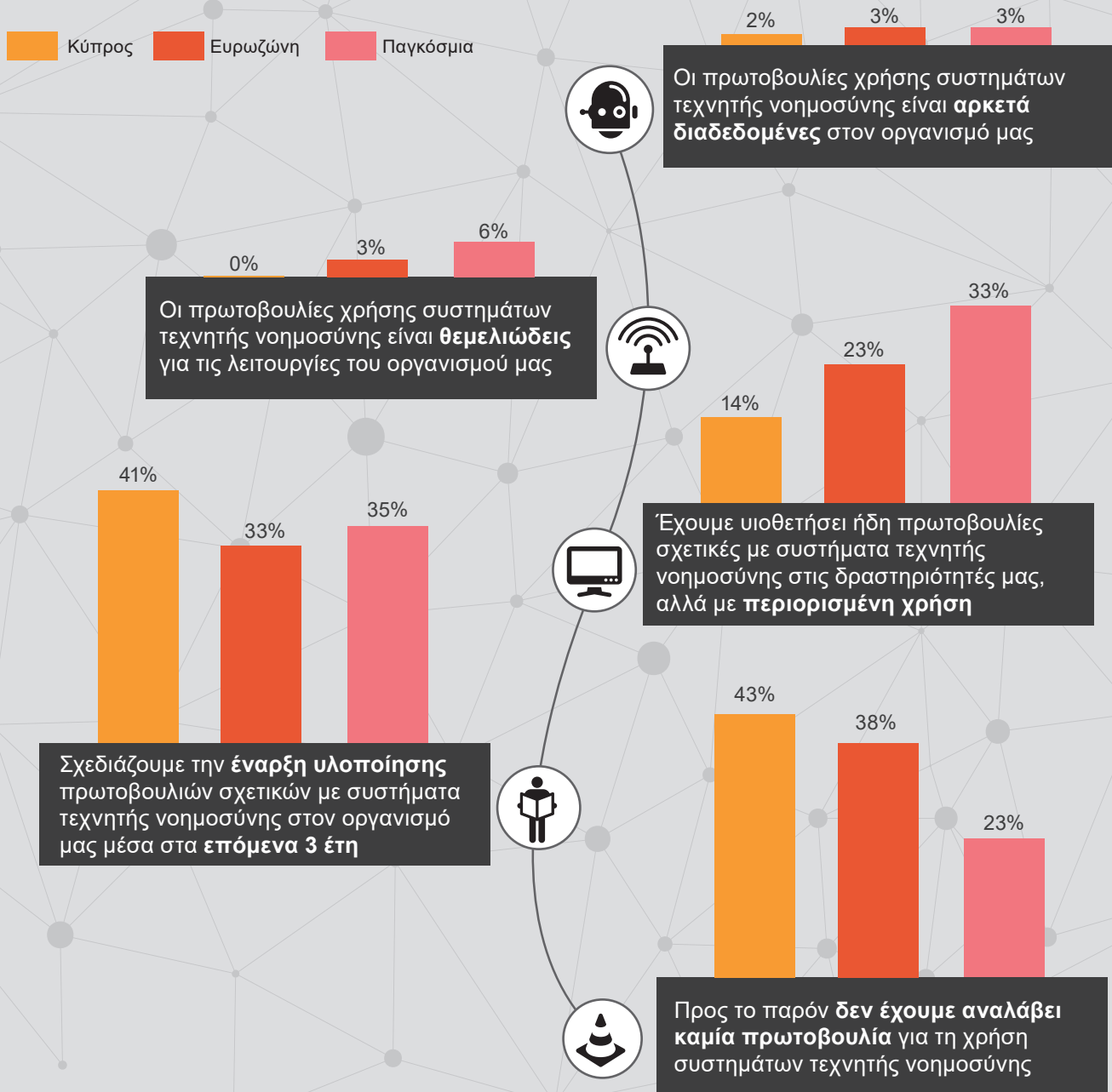
Αντίθετα οι CEOs παγκόσμια βρίσκονται πιο μπροστά και το 33% αυτών δηλώνει ότι έχει ήδη υιοθετήσει σχετικές πρωτοβουλίες με περιορισμένη χρήση, ενώ το 35% σχεδιάζει και άλλες για τα επόμενα τρία έτη.

43%

των CEOs προς το παρόν δεν έχουν αναλάβει καμία πρωτοβουλία για τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

Σχεδιάγραμμα 26: Πρωτοβουλίες που αφορούν την τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης

Ε: Επιλέξτε τη δήλωση που ανταποκρίνεται καλύτερα στον οργανισμό σας

Σύμφωνα με μια σχετική έρευνα της PwC, με τίτλο «PwC’s Global Artificial Intelligence Study: Exploiting the AI Revolution», η Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) μπορεί να μεταμορφώσει το παραγωγικό δυναμικό και το ΑΕΠ της παγκόσμιας οικονομίας. Για να συμβεί αυτό θα πρέπει να γίνουν στρατηγικές επενδύσεις σε διάφορους τύπους τεχνολογίας ΤΝ. Μόνο έτσι θα βελτιωθεί η παραγωγικότητα της εργασίας καθώς θα αυτοματοποιηθούν επιλεκτικά κάποιοι ρόλοι εργασίας και κατά συνέπεια αυτό θα οδηγήσει σε κέρδη που θα συμβάλλουν θετικά στο ΑΕΠ. Επιπρόσθετα, η έρευνα καταδεικνύει ότι το 45% των συνολικών οικονομικών κερδών μέχρι το 2030, θα προέλθει από τη βελτίωση των προϊόντων που θα τονώσουν την καταναλωτική ζήτηση. Αυτό θα συμβεί επειδή η Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη ποικιλία προϊόντων, με μεγαλύτερη εξατομίκευση, που θα είναι πιο ελκυστικά και οικονομικά προσιτά στους καταναλωτές. Αξίζει να αναφερθεί ότι η Τεχνητή Νοημοσύνη (ΤΝ) θα μπορεί να συμβάλει, καθώς φαίνεται, στην παγκόσμια οικονομία με \$15.7 τρισεκατομμύρια.

Οι CEOs, στη συντριπτική τους πλειοψηφία με 85% στην Κύπρο, 83% στην Ευρωζώνη και 84% παγκόσμια, συμφωνούν ότι οι αποφάσεις που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη χρήζουν αναλυτικής επεξήγησης για να είναι αξιόπιστες.

Σχεδιάγραμμα 27: Η αξία της Τεχνητής Νοημοσύνης

Ε: Πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω δηλώσεις σχετικά με την τεχνολογία τεχνητής νοημοσύνης;

Ερωτηθέντες που δήλωσαν «συμφωνώ» ή «συμφωνώ απόλυτα»

	Κύπρος	Ευρωζώνη	Παγκόσμια
Όλες οι αποφάσεις που βασίζονται στην τεχνητή νοημοσύνη χρήζουν αναλυτικής εξήγησης για να είναι αξιόπιστες	85%	83%	84%
Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να αναλάβουν σημαντικό και ουσιαστικό ρόλο στην ανάπτυξη της τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης	80%	70%	68%
Η τεχνητή νοημοσύνη θα έχει μεγαλύτερο αντίκτυπο στον κόσμο σε σχέση με την επανάσταση του διαδικτύου	74%	57%	62%
Η τεχνητή νοημοσύνη είναι ευεργετική για την κοινωνία	69%	68%	79%
Η τεχνητή νοημοσύνη θα αντικαταστήσει περισσότερες θέσεις εργασίας από όσες δημιουργεί μακροπρόθεσμα	62%	43%	49%
Η τεχνητή νοημοσύνη θα εξαλείψει τις ανθρωπίνες προκαταλήψεις, όπως τις προκαταλήψεις που σχετίζονται με το φύλο	57%	38%	48%
Η τεχνητή νοημοσύνη θα φτάσει στο επίπεδο της ανθρώπινης νοημοσύνης	41%	33%	45%

Επιπλέον αναγνωρίζουν τον ρόλο των κυβερνήσεων ότι είναι σημαντικός και όλοι αντιλαμβάνονται το μεγάλο αντίκτυπο που θα έχει ο τομέας, ενώ αξίζει να αναφερθεί ότι διαβλέπουν και την ευεργετική επίδραση που θα έχει η τεχνητή νοημοσύνη στην κοινωνία.

Ωστόσο, όλοι οι CEOs αισθάνονται έντονα ότι οι κυβερνήσεις θα πρέπει να φροντίσουν τους εργαζόμενους που χάνουν τις θέσεις εργασίας τους λόγω των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης καθώς και θα πρέπει να παρέχουν ένα δίκτυ ασφαλείας για όσους εργαζόμενους χάσουν τις θέσεις εργασίας τους λόγω των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης.

90%

πιστεύουν ότι οι κυβερνήσεις πρέπει να αναπτύξουν στρατηγικές που να λαμβάνουν υπόψη τον αντίκτυπο της τεχνητής νοημοσύνης στην κοινωνία

Σχεδιάγραμμα 28: Η συμμετοχή των κυβερνήσεων στην ανάπτυξη της τεχνητής νοημοσύνης

Ε: Πόσο συμφωνείτε ή διαφωνείτε με τις παρακάτω δηλώσεις σχετικά με τη συμμετοχή των κυβερνήσεων στην ανάπτυξη της τεχνολογίας τεχνητής νοημοσύνης;

Ερωτηθέντες που δήλωσαν «συμφωνώ» ή «συμφωνώ απόλυτα»

Κύπρος Ευρωζώνη Παγκόσμια

Οι κυβερνήσεις θα πρέπει να

αναπτύξουν μεμονωμένες **εθνικές στρατηγικές και πολιτικές** σχετικά με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης, που θα λαμβάνουν υπόψη τον αναμενόμενο **αντίκτυπο στην κοινωνία**

90% 74% 76%

παρέχουν ένα **δίκτυ ασφαλείας για τους εργαζόμενους** που χάνουν τις θέσεις εργασίας τους λόγω των συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

77% 53% 56%

παρέχουν **κίνητρα στους οργανισμούς για τη διατήρηση των εργαζομένων** των οποίων οι θέσεις αυτοματοποιούνται με τη χρήση συστημάτων τεχνητής νοημοσύνης

75% 65% 65%

λάβουν πρωτοβουλίες για την **επιτάχυνση της ανάπτυξης και χρήσης των τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης**

66% 61% 66%

επιτρέπουν στους οργανισμούς να μπορούν να αυτορυθμίζονται σχετικά με τη χρήση τεχνητής νοημοσύνης

63% 44% 59%

περιορίσουν τους κανονισμούς σχετικά με τη συλλογή δεδομένων διευκολύνοντας την ανάπτυξη των τεχνολογιών τεχνητής νοημοσύνης

59% 41% 52%

επιβραδύνουν την αντικατάσταση εργαζομένων από συστήματα τεχνητής νοημοσύνης για να αποφευχθεί η ευρεία εξάλειψη θέσεων εργασίας

42% 21% 24%

Αδράζοντας τις ευκαιρίες στην ψηφιακή εποχή

Συμπεράσματα από τον
CEO της PwC Κύπρου
Ευγένιο Χρ Ευγενίου

Σας ευχαριστώ για το χρόνο που διαθέσατε να μελετήσετε την ετήσια έρευνά μας για τους CEOs.

Ελπίζω ότι με βάση τα αποτελέσματα έχετε πλέον αποκρυσταλλώσει μια ευρύτερη άποψη για το παγκόσμιο αλλά και τοπικό οικονομικό και επιχειρηματικό περιβάλλον.

Εύχομαι η έρευνα αυτή να αποδειχθεί χρήσιμο εργαλείο πληροφόρησης, σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων για την ανάπτυξη της επιχείρησής σας.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τους 91 CEOs των επιχειρήσεων που μας έκαναν την τιμή να συμμετέχουν στην έρευνά μας. Αξίζει να τονιστεί ότι η φετινή συμμετοχή ξεπερνά κάθε άλλη προηγούμενη τα τελευταία 8 χρόνια που διεξάγουμε την έρευνα σε τοπικό επίπεδο.

Ένα σημαντικό εύρημα της τοπικής έρευνας είναι η κάμψη της αισιοδοξίας των CEOs σχετικά με την ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Ταυτόχρονα καταγράφεται σταθερότητα της αισιοδοξίας για τις προοπτικές ανάπτυξης της δικής τους εταιρίας και την αύξηση των εσόδων στους επόμενους 12 μήνες αλλά και στα επόμενα 3 έτη.

Σημεία προβληματισμού αποτελούν η γεωπολιτική αβεβαιότητα, το μέλλον της ευρωζώνης, η αβέβαιη οικονομική ανάπτυξη, οι κυβερνοαπειλές, ο ρυθμός μεταβολής της τεχνολογίας και, για τους CEOs στην Κύπρο, το κόστος των ακινήτων. Η αβεβαιότητα έπληξε την αισιοδοξία.

Επιπρόσθετα, αναδεικνύεται η μεγάλη σημασία των δεδομένων για τους CEOs σχετικά με τις προτιμήσεις και τις ανάγκες των πελατών τους. Σημαντικές επίσης είναι και οι οικονομικές προβλέψεις και εκτιμήσεις, ενώ παράλληλα τονίζεται η ανεπάρκεια των δεδομένων που έχουν στη διάθεση τους οι CEOs, κυρίως λόγω της έλλειψης κοινής χρήσης τους καθώς και της έλλειψης ταλέντου με αναλυτικές δεξιότητες.

Η επιχειρησιακή αποτελεσματικότητα, η οργανική ανάπτυξη και η παρουσίαση νέων προϊόντων και υπηρεσιών, είναι οι τρεις πρώτες δραστηριότητες που σχεδιάζουν για τους επόμενους 12 μήνες οι CEOs, με στόχο την εταιρική ανάπτυξη και την κερδοφορία.

Η τεχνολογία πρωταγωνιστεί για ακόμη μια φορά, αφήνοντας το δικό της στίγμα. Οι επιχειρηματικοί ηγέτες αναγνωρίζουν στην τεχνολογία πως έχει επιφέρει τις μεγαλύτερες αλλαγές στις επιχειρήσεις τους τα τελευταία 5 χρόνια, περισσότερο από κάθε άλλη παγκόσμια τάση. Επιπρόσθετα, η πλειοψηφία των CEOs, τόσο στην Κύπρο όσο και στην Ευρωζώνη και παγκόσμια, θεωρούν ότι ο οργανισμός τους διαχειρίζεται με προνοητικότητα τους κινδύνους ασφαλείας και απορρήτου στην υιοθέτηση νέων τεχνολογιών. Σημαντική επισήμανση είναι η ελλιπής προσφορά του εξειδικευμένου ανθρώπινου δυναμικού και η ανάγκη ανάπτυξης δεξιοτήτων.

Στον τομέα της τεχνολογίας, ειδική θέση καταλαμβάνει η τεχνητή νοημοσύνη. Αυτή, με βάση την έρευνα, εκτιμάται ότι θα αλλάξει σημαντικά τον τρόπο διεξαγωγής των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων των CEOs στα επόμενα 5 έτη. Λίγες όμως επιχειρήσεις φαίνεται να έχουν δράσει σε αυτόν τον τομέα.

Η εφαρμογή της τεχνολογίας αναδεικνύεται σε κορυφαία πρόκληση. Από το πως θα αντιμετωπιστεί η πρόκληση αυτή και πως θα αξιοποιηθούν οι νέες τεχνολογικές δυνατότητες, θα εξαρτηθεί το κατά πόσο η ποιότητα ζωής των ανθρώπων μπορεί να γίνει καλύτερη.

Υπάρχει τρόπος να αξιοποιήσουμε όμως την τεχνολογία; Η εκπαίδευση είναι το κλειδί που “ανοίγει” ένα καλύτερο μέλλον για όλους. Οι άνθρωποι είναι ο βασικότερος παράγοντας επιτυχίας στα έργα ψηφιακού μετασχηματισμού και πολλές επιχειρήσεις επενδύουν στην ανάπτυξη των ψηφιακών δεξιοτήτων, ώστε να προετοιμάσουν τους ανθρώπους τους για το μέλλον. Η εξέλιξη είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με την καινοτομία και για να επιτευχθεί οι επιχειρηματικοί ηγέτες οφείλουν να επιμορφώνουν το ανθρώπινο δυναμικό τους, καλλιεργώντας παράλληλα δεξιότητες όπως η προ-ενεργητικότητα, η ενσυναίσθηση, η ομαδικότητα και η δημιουργικότητα. Δομικά στοιχεία μιας σύγχρονης εταιρικής κουλτούρας.

Τα αποτελέσματα της έρευνας της PwC, ρίχνουν φως στο δρόμο για το μέλλον της επιχειρηματικής κοινότητας. Είναι σημαντικό για τους CEOs να γνωρίζουν την πραγματικότητα, τις προκλήσεις και τις βασικές παραμέτρους ώστε να διαμορφώσουν τη στρατηγική τους.

Τα γραφεία της PwC στην Κύπρο

Λευκωσία

PwC Central,
Λεωφόρος Δημοσθένη Σεβέρη 43
CY-1080 Λευκωσία, Κύπρος
Τ.Θ. 21612, CY-1591 Λευκωσία,
Κύπρος
Τηλ +357 - 22555000

Λεμεσός

City House, Οδός Καραϊσκάκη 6,
CY-3032 Λεμεσός, Κύπρος
Τ.Θ. 53034, CY-3300 Λεμεσός,
Κύπρος
Τηλ +357 - 25555000

Πάφος

City House,
Λεωφόρος Γρίβα Διγενή 58,
CY-8047, Πάφος, Κύπρος
Τ.Θ. 60479, CY-8103 Πάφος,
Κύπρος
Τηλ +357 - 26555000

Στοιχεία επικοινωνίας για την PwC Κύπρου

Ευγένιος Χρ Ευγενίου

Διευθύνων Σύμβουλος
T: +357 22 555 000
evgenios.evgeniou@pwc.com

Κωνσταντίνος Κωνσταντίνου

Επικεφαλής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών
T: +357 25 555 000
constantinos.constantinou@pwc.com

Λιάκος Μ Θεοδώρου

Επικεφαλής Ελεγκτικών Υπηρεσιών
T: +357 25 555 000
liakos.m.theodorou@pwc.com

Θεόδωρος Παρπέρης

Επικεφαλής Φορολογικών & Νομικών Υπηρεσιών
T: +357 22 555 000
theo.parperis@pwc.com

22η Ετήσια Παγκόσμια Έρευνα της PwC για τους CEOs

Κωνσταντίνα Λογοθέτη

Επιχειρησιακή Διευθύντρια
Marketing & Communications
T: +357 22 555 108
konstantina.logotheti@pwc.com

Ευχαριστίες

Η PwC αναγνωρίζει, με μεγάλη εκτίμηση τη συμβολή των 91 CEOs από την Κύπρο οι οποίοι έχουν λάβει μέρος στην έρευνα για τους CEOs.

Η 22η Παγκόσμια Έρευνα για τους CEOs είναι διαθέσιμη στην ιστοσελίδα www.pwc.com/ceosurvey

www.pwc.com.cy/ceosurvey

Στόχος μας στην PwC Κύπρου, είναι η οικοδόμηση εμπιστοσύνης και η επίλυση των προβλημάτων. Το παγκόσμιο δίκτυο της PwC αποτελείται από περισσότερους από 250,000 ανθρώπους σε 158 χώρες και όλοι μαζί δεσμευόμαστε να προσφέρουμε υψηλή ποιότητα υπηρεσιών όσον αφορά τις Ελεγκτικές & Συμβουλευτικές αλλά και τις Φορολογικές και Νομικές Υπηρεσίες. Μοιραστείτε μαζί μας ότι σας απασχολεί. Για περισσότερες πληροφορίες επισκεφθείτε μας στο www.pwc.com.cy

Το περιεχόμενο αυτό προορίζεται για γενική ενημέρωση, και δεν μπορεί να αντικαταστήσει την εξειδικευμένη επαγγελματική συμβουλή.

© 2019 PricewaterhouseCoopers Λτδ. Με επιφύλαξη όλων των νομίμων δικαιωμάτων. Ο όρος PwC αναφέρεται στην PwC Κύπρου και σε ορισμένες περιπτώσεις πιθανόν να αναφέρεται στο δίκτυο της PwC. Ο κάθε ένας οργανισμός-μέλος αποτελεί ξεχωριστή νομική οντότητα. Για περισσότερες πληροφορίες παρακαλώ επισκεφθείτε την ιστοσελίδα www.pwc.com/structure.

